

STANSVIKIN ALUEEN ASEMAKAAVAEHDOTUS NRO 11960

SISÄLLYS

Hankenumero 0782_1
HEL 2011-001170 (Kslk dnro 2008-777)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 25.5.–13.6.2008

Mielipidekirjeet
Tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet

Yhteenveto yleisötilaisuudesta 4.6.2008

Asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos nähtävillä 9.2.–27.2.2009

Viranomaisyhteistyö

Mielipidekirjeet
Tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet

Yhteenveto yleisötilaisuudesta 11.2.2009

Tarkistettu asemakaavaluonnos nähtävillä 9.11.–27.11.2009

Mielipidekirjeet
Tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet

Asemakaavaehdotus (MRL 65 §) nähtävillä 19.2.–22.3.2010

Muistutukset
Tiivistelmät muistutuksista ja vastineet aiheittain

Lausunnot
Tiivistelmät lausunnoista ja vastineet

Asemakaavaehdotus uudelleen nähtävillä 23.8.–23.9.2013

Muistutukset
Tiivistelmät muistutuksista ja vastineet aiheittain

Mielipiteen tai muistutuksen esittäjät on ilmaistu koodein, kun kyseessä on yksityishenkilö. Koska henkilötietojen ja henkilörekisterin esittämistä avoimessa verkossa rajoittavat henkilötietolaki ja laki viranomaistoiminnan julkisuudesta, ei koodien selitystä yksityishenkilöiden osalta ole julkaistu vuorovaikutusraportin internet-versiossa.

Jäljennökset kaikista kannanotoista ja mielipiteistä sekä koodien selitys ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 25.5.–13.6.2008

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivätty 16.5.2008).

Vireilletulosta ilmoitettiin vuoden 2008 kaavoituskatsauksessa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 25.5.–13.6.2008 kaupunkisuunnitteluvirastossa, Laajasalon kirjastossa ja viraston internet-sivuilla. Yleisötilaisuudessa 4.6.2008 Stansvikin kartanon ravintolassa esiteltiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Tilaisuuteen osallistui noin 60 asiasta kiinnostunutta.

Esitetyt mielipiteet ja vastineet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saapui asemakaavaosastolle yhteensä 10 mielipidettä. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut mielipiteet on seuraavassa esitetty tiivistettynä ja niihin on alla vastattu aihepiireittäin.

Suunnittelualan rajaus

M9 esitti, että suunnittelualan rajaus on virheellinen ja että suunnittelualan länsirajan tulee kulkea yleiskaava 2002 rajauksen mukaan.

Vastine

Suunnittelualan rajaus on Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan mukainen.

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

Luontoalueiden säilyminen

M0, Stansvikin kyläyhdistys ry, Uusikylä, M1, M3, M4 ja M5 esittivät mielipiteitä, jotka koskivat Tahvonlahdenniemen kärjen suojelemista ja huolta harjun luonnon säilymisestä, kun alueen käyttö lisääntyy. Tahvonlahdenniemen länsirannalle sijoitettuja toimintoja, saunoja ja melonnan tukirakennusta vastustettiin mm. siitä syystä, etteivät palvelutoiminnot toimi suojavyöhykkeenä eikä harju tule säilymään ilman laajempaa rakentamatonta aluetta. **M3** katsoi myös, että alueen virkistyskäytön tulisi noudattaa kansallisen kaupunkipuiston hillityn virkistyskäytön periaatetta; alueelle suunniteltu saunakeskus ja melontakeskukseen eivät ole hillittyä virkistyskäyttöä. **M0** toi esiin liejukerrostumaesiintymän geologisen ja geomorfologisen arvon ja esitti huolen sen säilymisestä, kun liejukerrostuman välittömään läheisyyteen on suunniteltu uusia mökkejä.

Vastine

Tahvonlahden harjun virkistyskäyttö lisääntyy tulevaisuudessa. Alueelle tulee nykyisten käyttäjien lisäksi ulkoilijoita Kruunuvuorenrannasta. On huomattava, että Kruunuvuorenrantaan tulee erinomaiset virkistysmahdollisuudet. mm. meren rantoja kiertävä kävely- ja pyöräilytiet. Kaavassa on osoitettu Stansvikin alueelle virkistysreitiverkosto, jossa valaistavat pääulkoilureitit ohjaavat käyttöä pois esim. Tahvonlahdenniemen kärjen harjuosuudelta. Harjulla on kulkua kanavoiva polkuverkosto, jota on kaavassa täydennetty.

Yleiskaava 2002:ssa Tahvonlahdenniemi on merkitty kaupunkipuistoksi, joka on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta. Kaupunkipuisto tarkoittaa aluetta, jota kehitetään monipuolisina toiminta-, kohtaamis-, kulttuuri- ja luontoympäristöinä. Tähän on suunnitelmassa pyritty mm. suojelemalla arvokas harju kaavalla ja varaamalla etäämmällä varsinaisesta harjusta paikka esim. melonnan tukikohdalle (kaavassa 150 k-m²). Olemassa olevan saunan lisäksi (42 m²) voidaan rakentaa enintään neljä samankokoista saunaa.

Vanhankylän läheisyydessä olevan liejualueen luontoarvo ei heikkene Vanhaankylään suunniteltujen kesämajojen johdosta.

Uudenkylän kesämajojen korvaavat paikat Vanhassakylässä ja Vanhankylän suunnittelu

M6, M3, M7, M1, M0 ja Stansvikin kyläyhdistys ry vastustavat suunnitelmaa ja haluavat säilyttää Uudenkylän rakentamattomana. **M4 ja**

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

M5 katsovat, että parempi saunarakennuksen paikka on saaren eteläkärjessä, koska se ei ole Tahvonlahdelta katsottuna liian näkyvässä paikassa ja suuntautuu etelä/länsisuuntaan ilta-aurinkoon. **M5** haluaa, että huoltorakennukset on merkittävä kaksi–kolme kertaa suuremmiksi ja että Vanhankylän ympäri on rakennettava tie, joka toimii kävely ja huoltotienä. Vanhankylän alueelle pitää suunnitella ja toteuttaa kunnallistekniikka huomioiden alueelle suunnitellun saunan vesi, sähkö, viemäritarve ja uusien mökkien sähkö- ja kesävesijohdot. Lisäksi hän esittää, että Vanhankylän ruovikon puoleinen reuna-alue muutetaan virkistysalueesta vr = lomamaja-alueeksi. **M1, M4 Stansvikin kyläyhdistys ry, Uusikylä ja Mo** epäilevät Vanhankylän tulevan liian ahtaaksi ja toteavat, ettei mökkien uusi sijainti ole menetetyn veroinen, koska mökit sijaitsevat vesijättömaalla, ovat pääosin itä- ja pohjoisrannoille, eikä ole tietoa pohjan laadusta ja pitääkö paaluttaa. **M4** toteaa, että asetelluissa mökeissä ei ole piirretty sivurakennuksia, joten ahtaus lisääntyy entistään.

Vastine

Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa Uudenkylän kesämaja-alue jää rakentamisen alle ja majoille on osoitettu korvaavat paikat Vanhastakylästä. Kruunuvuorenrannan osayleiskaava, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt, on asemakaavasuunnittelun pohjana. Osayleiskaavasta on tehty 11 valitusta, joten kaava ei ole vielä tullut voimaan ja prosessi on kesken. Nyt käsiteltävä suunnitelma on kaavaluonnosvaiheessa, ja sitä muutetaan jatkosuunnittelussa, mikäli valitusten käsittely niin edellyttää.

Vanhankylän 23 kesämajaa sijaitsevat pitkänomaisella metsäkumpareella saarella, joka on vuosisatojen myötä kuroutunut kiinni manteeeseen. Majat sijaitsevat väljästi saaren korkeimmilla paikoilla. Kaavassa osoitetut uusien majojen rakennusalat on sijoitettu pääosin lomittain ja huomioiden myös olemassa olevien majojen näköalat ja siten, että jokaisella majalla on oma pihapiiri. Tätä on helpottanut se, että olemassa olevat majat sijaitsevat mäen päällä eri tasossa sijoitettavien kanssa. Uusien majojen rakennusaloja on pääosin Vanhankylän pohjois-, itä-, etelä- ja länsireunoilla, alueilla, jossa kasvaa komeita vanhoja mäntyjä. Majat on sijoitettu tulvarajan yläpuolelle, eivätkä rakennusalat ole vesijättömaalla. Kookkaat männyt oli majojen sijoittelussa yksi lähtökohta, eikä puita tarvitse kaataa majan rakentamisen tieltä. Kesämajojen rakennusalalle (18 m²) voi rakentaa enintään 16 m² kokoisen majan. 16 k-m² sisältää varaston, avokuistin ja/tai lasiverannan. Nykyisten tyyppipiirustusten mukainen majan koko on 12,5 m². Majan läheisyyteen saa rakentaa tasanteen, jolla ei saa olla katosta. Tasanteen pinta-ala voi olla enintään 10 m². Majojen kokoa ei ole tarkoituksenomaista

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

kasvattaa liikaa, sillä se vain lisäisi alueen ahtauden tunnetta. Majojen välinen etäisyys on vähintään 7 m, eikä majoja ei tarvitse perustaa paa-
luttamalla.

Huolto- ja saunarakennukselle on varattu paikka itärannalta, joka sijaitsee maja-alueella keskeisesti. Saunan yhteydessä on vapaa alue, esim. niitty, jossa voidaan pitää kylän yhteisiä juhlia. Nykyisen uimapaikan näkyvyys Tahvonlahdelta on melko sama kuin näkyvyys Tahvonlahdelta ehdotetulle saunalle, koska etäisyyttä näiden välillä on 70 m. Kylän saunan sijoittaminen saaren etelärantaan ei ole mahdollista. Saaren eteläkärki on yleistä virkistysaluetta ja osa kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokasta puistoa, jossa on suojeltu huvimaja, ”Onnentemppeleli”.

Majat ovat kesäkäytössä, eikä kunnallistekniikan tuominen alueelle ole mielekäästä. Alue voi toimia ekologisesti kesävesijohdon ja kuivakäymälöiden varassa. Peseytymisvedet voidaan imeyttää maahan. Vanhankylän ja Onnentempelinpuistossa sijaitsevan Renkien talon huoltoajo on linjattu pohjoisen kautta itärantaa pitkin, missä maaperä on parempi kuin länsirannalla ja alue on kokonaan tulvarajan yläpuolella. Ajoneuvo-
liikenteelle tarkoitettu huoltoajo alueelle tulee tätä kautta ja länsirannalla on ainoastaan kävelypolku, joka on yleistä virkistysaluetta.

Kesämajojen sijoittelu saaren eteläkärkeen ei onnistu. Se on tulva-
aluetta ja historiallista puistoa. Vanhakylä muodostaa nyt uuden tiiviimmän kylän, jossa olosuhteet ovat muuttuneet aiemmista. Se voi myös olla alku uudelle yhteisöllisyydelle ja entistä ekologisemmalle lomavietolle. Kesänvieton puitteet saarella kartanopuiston ja luonnon-
alueiden läheisyydessä ovat hienot. Vanhankylän kesämaja-alueen suunniteltu tiiviys ei poikkea muista Helsingin kesämajojen tiiviydestä.

Alueen liikenne ja pysäköinti

Stansvikin kyläyhdistys ry toteaa, että tulee välttää sellaisten toimintojen sijoittamista alueelle, jotka lisäävät liikennettä ja alueen kulumista. Alueelle johtava hiekkatie kartanolle ja ravintolaan sekä nykyiset parkkipaikat ovat kohtalaisen riittävät alueen käyttäjille ja sopivat alueen historialliseen maisemaan. **Stansvikin kyläyhdistys ry, M1 ja M4** toteavat, että arvokkaan tammikujan suojelu on paikallaan, mutta sen pelastamiseksi suunniteltu tie keskeltä kartanon ja Keltaisen huvilan reuna-
aluetta, nykyisen viljelypalstan kohdalla, ei sovellu arvokkaaseen miljööseen ja että yhteyttä rakennettavalle alueelle ei tätä kautta tarvita. Tie Vanhankylään voidaan ohjata tammikujan itäpuolelta. Parannusta siellä kaipaavat pelastustie ja kylän kulkuväylät. Liikenne Kruunuvuoresta tulee suunnitella siten, ettei yksityisautoilu tule olemaan lähes ai-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

noa mahdollisuus. **M5** toteaa, että tieyhteys voi kulkea edelleen tammikujaa myöten, mutta vaihtoehtona hän ehdottaa, että ajotie Vanhankylän pysäköintialueelle linjattaisiin tammikujan vieritse. Uudelle pysäköintialueelle ei ole tarvetta, koska entisiä pysäköintialueita laajentamalla saadaan tarpeeksi pysäköintipaikkoja. Mielipiteessä viitataan asemakaavaosaston selvitykseen Stansvikin kartanoalue, hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle (Ksv:n julkaisu 2003:3). **M7** ja **M5** vastustavat uutta viljelypalstojen kohdalle suunniteltua parkkipaikkaa.

Vastine

Koko Stansvikin alueen liikenne ja pysäköinti on kaavatyön yhteydessä mietitty kokonaisuutena. Alueelle on muodostunut pysäköintipaikkoja eri kohtiin, kun tilaa on ollut, eikä alueesta ole ollut kokonaisuunnitelmaa. Tilanne on koettu hyväksi ja palvellut käyttäjiä. Aikaisemmat, ehkä ei kartanopuiston ehdoilla toteutetut ajo- ja pysäköintiratkaisut tulee tarkastella uudelleen myös maiseman ja lisääntyvän tarpeen kannalta.

Liikenteen ja pysäköinnin sovittaminen kartanopuiston yhteyteen siten, että se soveltuu myös historialliseen ympäristöön, ei ole helppoa. Aiemmasta Stansvikintieltä nykyisten palstaviljelyalueiden kohdalla erkanevasta poikittaisesta yhteydestä Vanhankylän pysäköintialueelle on luovuttu. Vanhankylän pysäköintialueelle johtavaa tammikujaa ei enää voida liikenteen kasvaessa käyttää ajoväylänä. Mielipiteissä on Vanhankylän pysäköintialueelle ehdotettu korvaavaa uutta yhteyttä, mikä olisi tammikujan vieressä. Tammille lisääntyvän ajoneuvoliikenteen raste kapealla kujalla on liikaa.

Liikenneverkko on suunniteltu mahdollisimman yksinkertaiseksi ja yksiselitteiseksi. Vanhankylän pysäköintialue, joka on tammikujan päässä, poistetaan. Näin rauhoitetaan koko kartanopuiston alue ajoneuvoliikenteeltä, eikä pysäköintialue sijaitse kartanopuiston ydinalueella, varsinkin, kun sille ajo on ongelmallista. Vanhankylän huolto-, pelastus- ja kävelytie linjataan kylän pohjoisosan poikittaista pääulkoilureittiä myöten saaren itäreunan yhteisen alueen ja saunan kautta Renkien talolle. Nykyinen saaren eteläosan pengertie, joka toimii huoltotienä, väistyy ja alueelle voidaan palauttaa kevyen liikenteen silta, eikä ajoneuvoliikennettä tätä kautta enää ole. Stansvikintien yhteydessä on kaksi pysäköintipaikkaa. Kummatkin sijaitsevat niin, että ne ovat kartanoalueen ulkopuolella, mutta palvelevat alueen käyttäjiä hyvin. Pohjoinen pysäköintialue on viljelypalstojen yhteydessä ja pysäköinti on lähellä myös Vanhankylän saaren pohjoisosaa. Eteläinen suurempi pysäköintialue on kartanon kiviaidan takana. Kiviaita erottaa ja rajoittaa hyvin pysäköintialueen kartanopuistosta. Näissä kahdessa pysäköintialueessa on

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

yhteensä 75 paikkaa. Lisäksi on eteläisin pieni pysäköintipaikka (21 paikkaa), joka sijaitsee harjumetsän katveessa. Se palvelee parhaiten rantasaunoilla ja ravintolassa kävijöitä.

Pysäköintialueiden suunnittelu on kehittynyt ratkaisusta, jota on esitetty kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston julkaisussa 2003:3: Stansvikin kartanoalue, hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle. Julkaisussa ei ollut tältä osin samoja lähtökohtia kuin nyt tehdyssä kaavaluonnoksessa. Asemakaavaluonnoksessa esitetään Vanhaankylään 30 uutta kesämajaa, joka tuottaa huomattavasti enemmän liikennettä kuin nykyiset 23 kesämajaa.

Alueelle suunnitellut toiminnot, melojien tukikohta ja noin 4–5 ranta-saunaa eivät toteutuessaan lisää alueen liikennettä kohtuuttomasti.

Viljelypalstat

M5, M4 ja Stansvikin kyläyhdistys ry, Uuskylä vastustavat suunnitelmaa poistaa nykyinen viljelypalsta-alue. Se tulee säilyttää nykyisessä muodossa ja merkitä asemakaavaluonnokseen. Hyötypuutarha on osa kartanon pihapiiriä ja jatkaa vanhaa perinnettä kartanon keittiökasvitarhana. Viljelypalsta-alue varattaisiin kaavassa ensisijaisesti Stansvikin alueella kesäisin asuvien mökkiläisten ja kesäasukkaiden käyttöön. Omenatarha, johon on suunniteltu uutta hyötykasvipuutarhaa, ei ole siihen sovelias, sillä se on viimeiset 50 vuotta palvellut asukkaiden juhla-alueena, jota perinnettä tulee edelleen vaalia ja kehittää. **M4** toteaa, että viljelypalstalle osoitettu uusi alue on liian lähellä rantaa ja varjossa.

Vastine

Kartanon keittiöpuutarha on karttojen vuodelta 1913 ja 1947 mukaan sijainnut kartanon talouspihalla, päärakennuksen ja puutarhurin talon sekä tilanhoitajan talon kehystämällä alueella. Nyt Jyty ry:n käytössä oleva viljelypalsta-alue on entisellä niitty-peltoalueella.

Kaavassa viljelypalstat on sijoitettu Stansvikintien varteen alueelle, joka on ollut niittyä. Se on vuosien myötä umpeenkasvanut ja mm. 1970-luvulla alueelle istutettiin tammia. Puiden istutus ei ollut suunnitelmallista kartanoalueen maisemanhoitoa ja tavoitteena oli ilmeisesti taimien runsaan lukumäärän johdosta saada aikaan tiheä tammimetsä. Istutetut tammet selviytyivät hyvin erilailla ja joistakin on jo kasvanut komeat runkomaiset puut. Viljelypalsta-alueella ja sen reunoilla säilytetään yksittäisiä puita, joten maisema on avoin ja näkymät avautuvat.

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

Viljelypalsta-alueella ”Villberginpalstoilla” on noin 75 puolen aarin palstaa. Se on tarpeeksi suuri kokonaisuus, josta riittää palstoja niin Stansvikin alueella kesäänsä viettäville kuin muillekin laajasalolaisille. On tarpeetonta hajottaa viljelypalstatoimintaa kahdelle erilliselle palsta-alueelle, kun tarjolla on uusi suuri palsta-alue, jonka rakentamisessa pystytään torjumaan palstoilta valuvien ravinteiden leviäminen ympäristöön.

Kaavassa ei voi varata viljelypalstoja Stansvikin kesäasukkaiden tai majan omistajien käyttöön. Rakennusvirasto vuokraa koko palsta-alueen yhdistykselle, joka vuokraa viljelypalstat edelleen halukkaille. Laajasalossa ei ole viljelypalsta-aluetta, joten palstoille riittänee tulijoita. Omenatarhaan ei ole suunniteltu uutta hyötykasvitarhaa.

Yhteenveto asukastilaisuudesta

Asukastilaisuudessa käytiin vilkas keskustelu alustavasta suunnitelma-luonnoksesta. Erityisesti vastustettiin esitettyä uutta ajoyhteyttä Vanhankylän läheiselle pysäköintialueelle ja palstaviljelyyn käytetyn alueen poistumista nykyisestä paikasta. Keskustelutilaisuudessa tuli myös selvästi ilmi huoli Uudenkylän säilymisestä ja siitä syntynyt mielipaha purkautui tilaisuudessa. Suurin osa osallistujista oli Stansvikissa kesiään viettäviä kesävieraita. Alueelle ei haluttu mitään uusia toimintoja. Nykyinen rauhallinen ympäristö on sopiva.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos nähtävillä 9.2.–27.2.2009

Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto oli esillä 9.2.–27.2.2009. kaupunkisuunnitteluvirastossa, Laajasalon kirjastossa ja viraston Internet-sivuilla. Keskustelutilaisuus oli Laajasalossa Tahvonlahden ala-asteella 11.2.2009. Tilaisuuteen osallistui noin 40 asiasta kiinnostunutta.

Viranomaisyhteistyö

Kaavan laadittaessa on tehty yhteistyötä kaupunginmuseoon, Helsingin ympäristökeskukseen ja rakennusviraston kanssa. Kaavaluonnosta on käyty läpi maastokäyntien, esittelyjen ja neuvottelujen avulla. Kaavaluonnokseen on tehty esitetyt tarvittavat muutokset.

Esitetyt mielipiteet ja vastineet

Kaavaluonnoksesta saapui asemakaavaosastolle yhteensä 9 mielipidettä. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

Kaavaluonnoksesta saadut mielipiteet on seuraavassa esitetty tiivistetynä ja niihin on alla vastattu aihepiireittäin.

Tahvonlahdenniemi

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry toteaa olevansa erittäin huolestunut asemakaavaan ehdotetuista kaavamerkinnoistä, jotka eivät huomioi geologisesti ainutlaatuista ja maisemallisesti arvokasta Tahvonlahden harjua, joka on mukana Helsingin ympäristölautakunnan vahvistamassa luonnonsuojeluohjelmassa. Helsy ehdottaa, että ohjelmassa rajatun alueen kaavamerkinäksi muutetaan SL1 (tai SL2). Lisäksi Helsingin luonnonsuojeluyhdistys on vahvasti sitä mieltä, että Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan mukaan otettu Stansvikinharju säilytetään luonnonsuojelualueelle asiaankuuluvasti rakentamattomana ja sinne suunniteltu saunakylä poistetaan. Luonnonsuojelualue tarvitsee myös suojavyöhykkeen, jotta harju ei ulkoilupaineiden takia kulu, kuten Kallahdelle on käynyt. Siksi rakentamisesta öljysataman itäpuolelle Stansvikiin tulee luopua. Merenrantaluonnon jatkuvuus Stansvikinharjulta länteen on turvattava lyhentämällä suunniteltua Stansvikin uimarantaa itäosastaan tuntuvasti. Lintujen pesimäluodon, Varisluodonkarin rauhaa ei saa myöskään häiritä liian lähelle ulottuvalla uimarannalla.

Stansvikin kyläyhdistys ry toteaa, että kartanoalueen jatkeena oleva Tahvonlahdenniemi on Helsingin toinen arvokas harjumuodostelma, joka on vastikään otettu luonnonsuojeluohjelmaan. Ympäristökeskuksen ylläpitämän luontotietojärjestelmän mukaan saunakeskittymäksi suunniteltu alue on merkitty ”Arvokkaaksi kasvillisuus- ja kasvistokohteeksi”. Alue kuuluu ominaisuuksiensa puolesta suojeltavaan harjukokonaisuuteen, ja se on merkittävä yhteneväisesti koko harjua koskevalla kaavamerkinällä. Saunakeskittymä pysäköintialueineen kuluttaisi ja tuhoaisi peruuttamattomasti herkkää harjua, jossa eroosio jo nyt yksipuolistaa kasvivalikoimaa. Koko harjun eteläinen rantavyöhyke nykyisine saunoineen on syytä jättää entiselleen.

M2 toteaa, että Stansvikinharjulle ei pidä suunnitella saunakeskittymää, sellainen ei kuulu luonnonsuojelualueelle. Entinen sauna siellä on ja se saa olla, mutta uusia ei pidä rakentaa luonnonsuojelualueelle. Merenrantakasvillisuus ei kestä kulumatta, jos sinne rakennetaan saunakylä.

Laajasalo – Degerö Seura ry esittää, että alueen kaavassa on noudatettava Helsingin luonnonsuojeluohjelman mukaista Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen rajausta ja toimenpideohjelmää, joka kieltää mm. kaivamisen alueella. Asemakaavamääräyksiin tulee lisätä luonnonsuojelualue ja sen vaatimat määräykset. Luonnonsuojelualueelle ei tule sijoittaa uusia toimintoja, jotka vaativat kunnallistekniikkaa tai huol-

toajomahdollisuutta. "VL/s 230"-saunakyläalue ja laiturit tulee poistaa luonnonsuojelualueelta. Sopiva paikka sille on alueen länsilaidassa tulevan uimarannan yhteydessä.

Vastine

Asemakaavaluonnoksessa Tahvonlahdenniemi on merkitty "kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen liittyvä virkistysalue (VL/s). Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät." Nykyisen länsirannan saunan ja ravintolarakennuksen välillä on noin 100 metrin rantavyöhyke, joka on "kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen liittyvää virkistysaluetta (VL s-1), jota tulee hoitaa siten, että sen maisema-arvot säilyvät". Kaavaan on merkitty harjulle kattava polkuverkosto, joka on peräisin 1800-luvun maisemapuistosommitelmasta. Kaavatyötä on tehty kiinteästi yhdessä Helsingin ympäristökeskuksen kanssa. Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan laatimisen yhteydessä teetettiin mm. Tahvonlahdenniemestä konsulttityö "Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys ja maankäytön luontovaikutusten arviointi". Selvityksen mukaan niemessä on hyvä polkureitistö ja alueen käyttöä voidaan ohjata nykyisten polkujen avulla. Tahvonlahdenniemi on geologialtaan (arvoluokka I) ja lepakkoesiintymien johdosta (arvoluokka I) arvokas luonnonalue. Rantaniityillä esiintyy huomionarvoisia kasvilajeja. Harju männikköineen on harvinainen ja maisemaltaan ainutlaatuinen.

Asemakaavaluonnoksen mukainen maankäyttö ei vaaranna harjun luontoarvoja. Harjun geologia ja lepakoiden elinolosuhteet eivät muutu kaavan toteuttamisen myötä, eikä alueelle, missä on rantaniityjä ja huomionarvoisia kasvilajeja, rakenneta. Virkistyskäyttö ohjataan olemassa oleville ja niitä täydentäville poluille. Pienikokoiset saunat ovat nykyisen saunan huoltotien varressa, joten rakentamisella ei mennä pitemmälle harjun niemelle, rakentamattomalle alueelle. Saunominen meren rannalla on pienimuotoista perinteistä suomalaista virkistyskäyttöä parhaimmillaan. Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvityksessä ja maankäytön luontovaikutusten arvioinnissa suositeltiin virkistyskäyttöä palvelevien rakennuksien sijoittamista länsirannalle kartanon saunan ja laiturin väliselle alueelle. Tätä ohjetta on asemakaavaluonnosta laadittaessa noudatettu.

Tahvonlahdenniemi ei ole luonnonsuojelualuetta ja sen luonnon arvojen säilyminen turvataan asemakaavalla. On myös huomattavaa, että Tahvonlahdenniemi ja koko Stansvikin alue on valtakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa. Tahvonlahdenniemi on osa yli 150 vuotta sitten suunniteltua kartanon maisemapuistokokonaisuutta. Siitä on säily-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

nyt polkuverkosto, joka tulee palvelemaan ulkoilijoita tulevaisuudessa-kin.

Liikenne ja pysäköinti

Stansvikin kyläyhdistys ry ja M2 toteavat, että Stansvikin kartanon ydinalue tulee säilyttää nykyisen kaltaisesti autottomana ja jossa vain huoltoajo on sallittu. Uusien toimintojen suunnittelussa on noudatettava pääosin autottomuuden periaatetta. **Stansvikin kyläyhdistys ry, M5 ja M4** ovat sitä mieltä, että urheilukentän länsipuolella oleva nykyinen pysäköintialue on ehdottomasti säilytettävä ja vanhan tammikujan kaakkoispäässä oleva pysäköintialue on säilytettävä, ja että ajoyhteyttä on tutkittava tammikujan sivuilta, sen itäpuolelta. Kevyen liikenteen väylien selkeyttäminen ja parantaminen on tärkeää. Kruunuvuorenrannasta ei saa johtaa rantaa pitkin alueelle kevyenliikenteen väyliä laajempaa tieyhteyttä. **M5** toteaa edelleen, että asemakaavaluonnokseen merkityt pysäköintialueet eivät tule riittämään huomioiden kartanoalueen ja Tahvonlahdenniemen lisääntyvä virkistyskäyttö. **M4** toteaa, että mökeille tulee mahdollistaa huolto- ja pelastustie eli nykyinen tieyhteys on säilytettävä Nalletalon vierestä kylän keskelle.

Vastine

Stansvikin kartanopuiston ydin on kaavassa rauhoitettu ajoneuvoliikenteeltä. Vanhankylän olemassa oleva pysäköintialue, joka sijoittuu kartanopuistoon ja tammikujan päähän, ei sovellu paikkaan niin maiseman kuin liikenneturvallisuudenkaan kannalta. Uuden korvaavan rinnakkais tien rakentaminen tammikujan viereen ja olemassa olevan pysäköintialueen suurentaminen lisäisi liikennettä kartanopuiston alueella. Vanhankylän huolto on kaavassa linjattu kylän pohjoispuolelta ja siksi ei Renkien talon (Nalletalon) pengertietä enää tarvita ja alue voidaan palauttaa entisen kartanopuiston mukaiseksi, jossa yhteys Vanhankylän eteläosaan on vain kevyelle liikenteelle.

Kaavassa pysäköinti on keskitetty Stansvikintien varteen kahdelle pysäköintialueelle. Stansvikintien alkupäässä sijaitseva pysäköintialue palvelee Vanhankylän kesäasukkaita ja palstaviljelijöitä. Eteläisempi, lähellä kartanoaluetta sijaitseva, pysäköintialue on Vanhankylän kesäasukkaille ja alueella vierailijoille sekä melontapisteessä asioiville. Pysäköintialue sijaitsee kartanopuiston ulkopuolella kivimuurin takana, lähellä käyntikohteita ja muurin takana katveessa. Pysäköintialueelle ajetaan muurissa olevasta portista. Koko muurin viereinen pysäköintialue rakennetaan uudelleen maastoon sovittaen ja tehokkaaksi molemminpuoliseksi pitkänomaiseksi alueeksi, johon tulee mahtumaan 36

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

pysäköintipaikkaa. Yhteensä Stansvikiin tulee 94 pysäköintipaikkaa, joka on 35 % enemmän nykyiseen paikkamäärään verrattuna.

Aiemmin suunnitelmissa ollut pysäköintialue, joka sijaitsi osittain nykyisellä viljelypalsta-alueella, on poistettu. Stansvikin kartanoalueelle on suunniteltu hyvin vähän autoja alueelle tuovia toimintoja. Rantasaunat ja melontapiste, joka sijaitsee kartanoalueen ulkopuolella, eivät tuota alueelle kohtuuttomasti lisää liikennettä. Kruunuvuorenrannasta johtaa kartanoalueelle kevyen liikenteen pääraitti, jolle ei ole osoitettu huolto-liikennettä.

Vanhakylä

M2 katsoo, että Uudenkylän ahtaaminen Vanhaankylään on käsittämätön ja epärealistinen ajatus. Mökkeilyn idea on nimenomaan päästä lautaumaan luonnon keskelle, eikä istuminen sisällä mökissä ole tämän idean mukaista. On hyvä, että Helsingissä on halukkaille mahdollisuus virkistäytyä myös mökkikylissä ja niin pitää olla vastaisuudessakin. Siksi Uusikylä on säästettävä rakentamisen alta.

Stansvikin kyläyhdistys ry lausuu, että Kruunuvuoren osayleiskaavassa on Uudenkylän mökeille osoitettu uudet paikat, vaikka hallintovalitukset ovat käsiteltävinä ja kaava on vailla lainvoimaa. Mahdollisessa uussijoituksessa Vanhaankylään iskee ankara tilanahtaus, koska suunnitelmassa ei ole otettu huomioon kaikkia kuisti- ja lisärakennusosia. Kaavaluonnoksen määräysosassa on asetettu terassien (tasanteiden) maksimikooksi 10 neliötä. Maan epätasaisuuden vuoksi mökki tarvitsee kohtuukokoisen terassin (nykyiset noin 12 neliötä). Vanhankylän nykyinen huoltorakennus on palvelukyvyiltään riittämätön jo nyky muodossaan. Uusi huomattavasti suurempi rakennus tulee sijoittaa paikkaan, jossa se on helposti saavutettavissa, mutta jonka huoltoliikenne ei häiritse mökkielämää. Suunniteltu saunarakennus on toivottu ja tervetullut edellyttäen, että sitä ei sijoiteta venesataman kohdalle, vaan huomattavasti sitä etelämmäksi Onnentemppele- huvimajan kaakkoispuolelle. Kohtuukokoinen sauna voidaan ”maastouttaa” siten, että Vanhankylän eteläkärki voi toimia suunniteltuna puistona.

M4 toteaa, että uudet mökit ovat liian pieniä eli terasseineen ja sivurakennuksineen vievät enemmän tilaa kuin piirustuksissa on esitetty. Ahdasta tulee ja luonto pilaantuu suunnitelman mukaan. Lisäksi osayleiskaava ei ole vielä lainvoimainen, joten uusien mökkien sijoitteluun tulee olla varaus, jonka mukaan uudet mökkipaikat rakennetaan vain jos Uusikylä todella joskus siirtyy Vanhaankylään. Huoltorakennuksen tulee olla riittävän suuri ja palvella aluetta tai mahdollistaa mökkikohtaiset pesu- ja käymälätilat. Vanhankylän saunan tulee sijaita laiturin ja vene-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

sataman läheisyyden sijaan aurinkoisemmalla ja uimakelpoisemmalla sekä rauhallisemmalla alueella huvimajakallion eteläpuolella, jossa on myös luonnon hiekkapohja.

Vastine

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.12.2008 Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan. Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa Uudenkylän kesämaja-alue on osoitettu asuntorakentamiseen. Osayleiskaavan hyväksymispäätöksestä on jätetty 11 valitusta. Osa valituksista koskee Stansvikin aluetta. Valitukset eivät estä asemakaavojen valmistelua valmistelun kohteena olevilla alueilla. Kaupunginvaltuustoon asemakaavat voidaan viedä hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen, ellei hallinto-oikeuden päätöksestä valiteta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Stansvikin alueen asemakaavaluonnoksessa on esitetty 30 uutta Uudenkylän korvaavaa kesämajapaikkaa Vanhastakylästä.

Vanhakylä on nyt hyvin väljästi rakennettu ja sen vaihteleva maasto helpottaa majojen sijoittelua siten, että jokaisella on oma pihapiiri ja vapaa näköala. Kesämajan ulkopuolella on mahdollisuus rakentaa tasanne. Vanhakylä tiivistyy, mutta sen tiiviys vastaa muiden vastaavien kesämaja-alueiden tiiviyttä Helsingissä. Lisäksi Vanhankylän ympärillä ovat laajat virkistysalueet, kartanopuisto ja meri.

Nykyinen majojen suurin sallittu koko on 12,5 m². Kaavassa on kesämajan suurin sallittu rakentamismäärä 16 k-m², jonka mukaan majat on Vanhankylän alueelle sijoitettu. Tämän lisäksi saa rakentaa 10 m²:n kokoisien tasanteen.

Vanhankylän keskellä, Tahvonlahden rannalla, on kaavassa osoitettu rakennuspaikka kylän yhteiselle huoltorakennukselle ja saunalle (100 k-m²). Se sijaitsee keskeisesti ja sitä sivuaa huoltotie. Saunarakennus ja huoltotilat on hyvä olla samassa paikassa mm. siksi, että alueen huolto ja vesi- ja jätevedet tulee käsiteltyä samassa paikassa. Saunan sijoittaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistoon, Onnentemppelinpuistoon, joka on yleistä virkistysaluetta, ei olisi saunojen, eikä virkistysalueen käyttäjien edun mukaista.

Viljelypalstat

Stansvikin kyläyhdistys ry toteaa, että nykyinen kasvima-alue aurinkoisessa ja lämpimässä rinteessä on parasta perinteistä viljelysmaata, eikä sen siirtoon ole aihetta. Suunnitelmassa oleva uusi kasvimaata viettävässä ja varjoisassa rinteessä on puutarhaviljelyyn sopima-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

ton. Tulevaisuudessa Stansvikiin perustettavia mahdollisia uusia kasvaimaita kannattaa kuitenkin tutkia erilaisilla viljavuus- ja viljelykokeilla.

M8 puoltaa Stansvikiin suunniteltuja viljelypalstoja. Hän tiedustelee, ovatko palstat kaikkien helsinkiläisten/laajasalolaisten vuokrattavissa ja kertoo, että Laajasalosta on mentävä viljelypalstoille vähintään kahdella kulkuneuvolla ja matka kestää tunnin yhteen suuntaan julkisilla liikennevälineillä.

M5 toteaa, että nykyisen palstaviljelyalueen tulee säilyä, ja se tulee merkitä ohjeellisena palstaviljelyalueena asemakaavaluonnokseen, ja se tulisi varata kaavassa ensisijaisesti Stansvikin alueella kesäisin asuvien mökkiläisten käyttöön. Asemakaavaluonnoksessa Stansvikintien varteen merkitty uusi viljelypalsta-alue varattaisiin kaavassa ensisijaisesti Kruunuvuoren kaava-alueen asukkaiden käyttöön.

Vastine

Kaavassa Stansvikintien varteen merkitty viljelypalsta-alue on lähtökohdiltaan sopiva viljelypalsta-alueeksi. Palsta-alue on huomattavan suuri verrattuna nykyiseen palsta-alueeseen, joka on vain Jyty ry:n vuokralaisten ja kesämajan omistajien käytössä. Nykyinen palsta-alue voi jäädä viljelykäyttöön kunnes suurempi yhteinen palsta-alue "Villberginpalstat" on kunnostettu. Kaavassa ei voi, eikä ole tarkoituksenmukaista varata palsta-alueita yhteisöjen tai tietyllä alueella asuvien henkilöiden käyttöön. Palsta-alueet ovat yhteistä virkistysaluetta, jota kaikki helsinkiläiset voivat vuokrata viljelykäyttöön.

Melontapiste

Stansvikin kyläyhdistys ry ja **M2** puoltavat melontapisteen sijoittamista eteläiselle rannalle.

Laajasalo – Degerö Seura ry toteaa, että "v-150"-virkistyskäyttörakennuksen rakennusala (tarkoittanee esim. melontakeskusta) tulee sijoittaa uimarannan länsipuolelle tulevan venesataman yhteyteen kartanoaluetta häiritsevän huoltoajon takia. Tällöin sen huolto- ja paikoitusliikenne on hoidettavissa tarkoituksenmukaisesti.

Natura Viva toteaa, että pääkaupunkiseudulla asuu noin 10 000 melonnan harrastajaa. Heistä noin kolmasosa kuuluu melontaseuroihin. Kansallisen liikuntatutkimuksen mukaan melonta on yksi voimakkaimmin kasvavista liikuntalajeista. Melontaseurat, kajakki- ja kanoottivuokraamot sekä ohjelmapalveluyritykset eivät nykyisen toimintansa puitteissa pysty täyttämään kasvavan harrastajakunnan melontaan liittyviä

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

tarpeita ja toiveita. Tämän vuoksi Stansvikin asemakaavaluonnokseen sisältyvä varaus melonnan harrastelijoille on tervetullut.

Stansvikin asemakaavaluonnoksessa melontaan varattu alue soveltuu hyvin tähän tarkoitukseen. Stansvikin sijainti on erinomainen sekä liikenneyhteyksiä että ympäröivän merialueen melontamahdollisuuksia ajatellen. Melontaan varatun alueen mitoitus on lämpimän rakennusalan (150 m²) osalta riittävä. Rakennukseen tulisi toimistotila, koulutus- ja kokoustila, melontatarvikkeiden myymälä sekä saniteetitilat. Tämän lisäksi tarvitaan vähintään saman verran kylmää varastotilaa kajakkien säilytykseen ja tältä osin toivotaan kaavaluonnokseen muutosta. Lisäksi tarvitaan paikoitustilaa sekä mahdollisuus rakentaa melontaa palveleva, kevytrakenteinen laituri.

Alueelle suunniteltu ravintola sekä mahdollisuus vuokrata saunoja tukevat melontatoimintaa. Vastaavasti melontatilaisuudet luovat ravintolalle ja alueen muille palveluille tarpeellista kysyntää.

Vastine

Melonnan tukikohta on myös melonnan harjoittelun aluetta, joka vaatii sille sopivat puitteet, jossa ei ole muuta vesiliikennettä sekä matalan rannan. Nämä edellytykset eivät toteudu venesataman yhteydessä. Kanootteja ja muita melontaan liittyviä varusteita säilytetään melonnan tukikohdassa, joten sinne suuntautuva huoltoliikenteen tarve on vähäistä. Tukikohtaan on suora huoltoliikenneyhteys pysäköintialueen sivuista. Pysäköintialue on virkistysalueella vierailuvien käytössä ja sen sijainti on suunniteltu siten, että pysäköintialue ja sinne tuleva liikenne haittaisivat mahdollisimman vähän kartanoaluetta.

Koko ranta-aluetta suunnitellaan tarkemmin asemakaavaluonnoksen jatkosuunnittelun yhteydessä. Tuolloin tarkastellaan yksityiskohtaisemmin mm. alueelle sopivien rakennuksien kokoa ja määrää. Lähtökohdiana on pienimuotoisen melontatukikohdan aikaansaaminen, joka vastaa tarkoitustaan, on toimiva ja melontatoiminnan kannalta mahdollinen toteuttaa.

Tahvonlahden itärannan huvila-alue

Laajasalo – Degerö Seura ry lausuu mielipiteessään, että Tahvonlahden itärannan huvila-alueella tulee turvata ympäristön asukkaiden vapaa kulku alueella ja rannoilla, piharajauksia tulee kehittää yhdessä alueen ympäristön asukkaiden kanssa.

Laajasalon pienkiinteistöyhdistys ry toteaa mielipiteessään, että alueen asukasmäärän lisääntyessä ja virkistysalueiden yhä vähentyessä uhkaavasti tulee Tahvonlahden itärannan huvila-alueelle turvata ympäristön asukkaiden vapaa kulku alueella ja rannoilla, alueen käyttö yleisenä virkistysalueena tulee olla lähtökohta, aluetta yksityistäviä aitoja tai rajauksia ei tule sallia. Huviloiden käyttö tulee tarkastella uudelleen muuttuvassa tilanteessa yleisen virkistyskäytön mukaiseksi.

Vastine

Tahvonlahden itäranta (Nuottaniemi) on kaavassa yleistä virkistysaluetta, jolla on kulttuurihistoriallisia arvoja. Niemessä on neljä kaavassa suojeltua huvilaa, jotka ovat pääasiassa kesäkäytössä. Jyty ry:n jäsenet voivat vuokrata huviloista huoneita. On melko luontevaa, että kesävieraat käyttävät huviloiden lähiympäristöä osana kesänviettoympäristöään. Kaavassa on merkitty huviloiden ulkotilaan kuuluvat pihapiirit, jotka tulee vuokrata huviloiden vuokrauksen yhteydessä. Nuottaniemessä on yksityistä virkistyskäyttöä eli huvilat pihapiireineen, mutta suurin osa alueesta on julkisessa virkistyskäytössä. Kaavassa pääulkoilureitiltä, Vuorilahdenpolulta, on linjattu ulkoilupolku, joka on johdettu huviloiden pihapiirien lomitse meren rantaan ja Nuottaniemenpolulle. Rakennettu polku, joka kiertää niemen, ohjaa ulkoilijoita ja lisää alueen julkista luonnetta. Polku on suunniteltu siten, että sillä kulkiessa saavuttaa niemen huippukohdat, meren rannat ja huvilat ilman, että loukkaa yksityisyyttä.

Stansvikin kyläyhdistys ry pitää tärkeänä Tahvonlahden ruoppaamista tasolle -1,0–1,5 metriä, Vanhaakylää ympäröivän vesireitin ennallistamista sekä urheilukentän ja uimarantojen parantamista.

Vastine

Tahvonlahti on pohjukastaan voimakkaasti ruovikoitunut ja lahden keskivaiheilla on laajempia ruovikkosaarekkeita. Vanhankylän eteläranta (Onnentemppeleinpuiston ranta) ja päärakennuksen edustan ranta ovat kasvamassa umpeen. Vanhakylä on ollut saari noin 200 vuotta sitten. Vuoden 1872 kartassa merenlahti on kasvanut umpeen ja Vanhankylän erottaa mantereesta kapea vesiuoma, joka laajentuu etelässä lampaareeksi.

Kaavassa päärakennuksen edusta ja Onnentemppeleinpuiston eteläosan umpeen kasvavat vesialueet on merkitty vesialueeksi, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistoon ja joka tulee olla avoimena vesipintana. Asemakaavan lähtökohtana on kulttuurihistoriallisesti arvokkaan maisemapuistokokonaisuuden säilyttäminen. Alueella

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

on avointa nurmipintaa, jota voi käyttää erilaisiin tilaa vaativiin peleihin. Varsinaista urheilukenttää alueelle ei ole osoitettu. Kunnostettu uimaranta on suunniteltu Kruunuvuorenrantaan, aivan Stansvikin asemakaava-alueen rajalle.

Kaava-alueen pohjoisraja ja Koirasaarentie

Laajasalon pienkiinteistöyhdistys ry katsoo, että kaava-alueen pohjoisraja tulee siirtää Koirasaarentielle niin, että Tahvonlahden pohjukka säilyy. Koirasaarentien varteen on osoitettava melusteet, esim. vallit, jotta melu ei leviä vapaasti Tahvonlahden suuntaan.

Vastine

Stansvikin alueen asemakaava rajautuu Koirasaarentien asemakaavaan. Koirasaarentien asemakaavassa Koirasaarentie on linjattu suojeltujen rakennuksien sivuitse meren puolelta siten, että suojellut rakennukset muodostavat kokonaisuuden ja Koirasaarentieltä on näköala merenlahdelle. Tahvonlahden pohjukka säilyy osittain.

Koirasaarentien rakentamisen yhteydessä arvioidaan mahdollisuudet vähentää melun leviämistä lähistöllä oleville virkistysalueille. 55 dB melualueen laajuus on noin 50 m kadun molemmin puolin, kun Kruunuvuorenranta on rakennettu. Kovilla pinnoilla, kuten vesialueella, melualueen laajuus on kuitenkin noin 200 m. Kadun rakentamisen yhteydessä voidaan eräinä vaihtoehtoina harkita kadun päällystämistä nk. hiljaisella asfaltilla tai melukaidetta. Hiljainen asfaltti vähentäisi melua ainakin 3 dB, joka vastaa liikennemäärän puolittumista kadulla. Toinen harkinnan arvoinen keino on melukaiteet. Varsinaisten melusteiden rakentaminen kadun varteen ei ole todennäköistä.

Oy Shell Ab pyytää osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esittämässään mielipiteessä, että yhtiön mielipide Kruunuvuorenrannan ja sen joukkoliikennedyhteyksiä koskevaan osayleiskaavaehdotukseen otetaan huomioon kaavan suunnittelussa. Yhtiö uudistaa lisäksi kaupunginhallitukselle 1.2.2008 lähettämässään kirjeessä esittämänsä asiat.

Vastine

Oy Shell Ab:n kirjeessä ei käsitellä Stansvikin asemakaavaluonnoksen sisältöön liittyviä kysymyksiä.

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

Yhteenveto asukastilaisuudesta

Asukastilaisuudessa esitettiin vilkkaasti mielipiteitä Stansvikin alueen suunnittelun eri osa-alueista. Alueen liikenne, suunnitellut toiminnot, Tahvonlahdenniemen harjun suojeleminen ja kesämajakyläien kohtalo olivat eniten puhuttavia asioita. Kanoottiyhdistyksen edustajien paikallaolo ja heidän esille tuomat seikat, mitä melonnan tukikohta käytännössä tarkoittaa, aikaansai lievää myöntymistä toiminnalle.

Tarkistettu asemakaavaluonnos nähtävillä 9.11.–27.11.2009

Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto oli esillä 9.11.–27.11.2009 kaupunkisuunnitteluvirastossa, Laajasalon kirjastossa ja viraston Internet sivuilla. Kaavan valmistelija oli tavattavissa 18.11.2009 Laajasalon kirjastossa.

Yhteenveto kaavapäivystyksestä

Kaavapäivystyksessä Laajasalon kirjastossa kaavan valmistelija esitteli kaavaluonnosta kahdelle asukkaalle.

Esitetyt mielipiteet ja vastineet

Tarkistetusta kaavaluonnoksesta saapui asemakaavaosastolle 2 mielihoidettua. Mielipiteet on seuraavassa esitetty tiivistettynä aiheyhmittäin.

Stansvikin kyläyhdistys ry:n kannanotto Stansvikin asemakaavaluonnoksesta painottuu Stansvikin alueen luontoon ja arvoon, alueen liikennetarkistuksiin, kesämaja-alueeseen ja alueen kehittämiseen.

Alueen luonto ja arvo

Stansvikin kyläyhdistys ry toteaa, että maisemallisesti kartanoalueeseen tulee tuoda hyvin harkitusti mitään uusia rakennuksia, jotta kulttuurihistoriallisesti yhteneväinen alue säilyttää arvonsa. Kartanoalueen ennallistamissuunnitelmissa on myös syytä arvostaa yli 50 vuotta pitkän virkamieshistorian käytäntöä ja palveluita.

Kartanoalueen jatkeena oleva Stansvikin (Tahvonlahden harju) niemi on Helsingin toinen arvokas harjumuodostelma, joka on nyt otettu arvokkaiden luontoalueiden kohteeksi. Sen etelärannalle sijoitettu sauna parkkialueineen kuluttaisi ja tuhoaisi harjua, kun se jo nyt ilman suoja-työhyökkettä on suuressa vaarassa. Uusikylä muodostaa luontevan suo-työhyökkkeen harjun säilymiselle.

Nykyinen kasvima-alue on aurinkoisena alueena parasta perinteistä viljelymaata eikä siirtoon ole aihetta. Jos tarvetta on uusille viljelypaloille, on huomioitavaa, että suunnitelmassa oleva uusi kasvima on varjoisuutensa ja entisenä lietemaana viljelyyn kohtalaisen sopimaton tai ainakin vaatii ison parannustyön.

Vastine

1900-luvun alussa kartanoalueella oli huomattavasti enemmän rakennuksia kuin nykyisin. Poistuneet rakennukset olivat pääasiassa huoltorakennuksia, jotka muodostivat tiiviimmän kartanoelämään luontevasti kuuluneen rakenteen. Vuosisatojen aikana muotoutunutta kartanoympäristöä pyritään vaalimaan siten, että mahdolliset uudet rakennukset sijoitetaan siellä aiemmin sijainneiden rakennuksien paikalle tai paikalle, jotka eivät ole kartanon pihapiirissä. Kaavalla pyritään mahdollistamaan Stansvikiin sopivat virkistystoimintamuodot. Toiminnan vaatimat tilat ja rakennuksien mittakaava tulee kaavan määräyksien mukaan sopia olemassa olevaan kulttuurihistorialliseen ympäristöön. Virkamieshistoria – sen kesäkotitoiminta voi jatkua alueella, Vanhankylään on osoitettu 31 uutta kesämajapaikkaa.

Kaavassa on olemassa olevan saunan ja ravintolarakennuksen väliin osoitettu paikat pienille, olemassa olevan saunan kokoisille noin neljälle saunalle. Jyty Helsinki ry:n hallitsema sauna on hyvin varattu, eikä järjestöön kuulumattomilla ole käytännössä mahdollisuutta saada saunaaikoja. Tavoitteena on, että myös muilla helsinkiläisillä olisi mahdollisuus saunoa meren rannalla. Saunojen määrän lisäämisellä on pyritty vastaamaan kysyntään paikassa, jossa sillä ei ole haittaa yleiselle virkistyskäytölle. Pysäköintialue on kaavaehdotuksessa siirretty ravintolarakennuksen taakse.

Kaavassa on kaksi viljelypalsta-alueita, joista toinen on nykyisin palstaviljelykäytössä. Toinen pohjoisempi palsta-alue on entistä niittyä, joka on palautettavissa viljelykäyttöön.

Alueen liikenneratkaisut

Stansvikin kyläyhdistys ry toteaa, että alueen keskustan autottomuuden saavuttamiseksi nykyiset parkkialueet soveltuvat edelleen ja niitä voidaan tarvittaessa laajentaa. Alueelle tuleva liikenne voidaan kartanon ja Vanhankylän käyttäjille ohjata tammikujan taitse rakennettavaa uutta väylää pitkin. Ravintolaan ja saunaan suuntautuva liikenne ohjataan nykyiselle kiviaidan vastakkaiselle parkkialueelle, jota voidaan laajentaa. Huomioitavaa on, että ravintolan ja kartanon juhlapalvelut tuovat alueelle viikonloppuisin suuren vierasautoilijajoukon.

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

Keveyen liikenteen väylien selkeyttäminen ja parantaminen on paikallaan, kunhan ei poikittaisilla väylillä pilata kiviaitaa ja keskustaa eikä Kruunuvuorenrannasta rantaa pitkin johdeta alueelle jalankulkuväylää suurempaa kiertoliikennettä.

Koirasaarentien laajennussuunnitelmat, joissa alueen suojeltavat huvi-
lat jäisivät erilleen tien toiselle puolelle ja tuhoaisivat Tahvonlahden
maiseman, vaativat täysin uuden innovaation tiesuunnitelman.

Vastine

Stansvikin keskeisen alueen saaminen autottomaksi on kaavan tavoitteena. Sitä ei saavuteta rakentamalla kartanopuistoon uusia ajoneuvoille tarkoitettuja väyliä tai laajentamalla nykyistä huonosti maisemaan istuvaa sekä tehotonta pysäköintikenttää. Kaavassa pysäköintipaikkojen lukumäärää on lisätty nykyisestä noin 30 %, mikä riittää kesän 2009 pysäköintitukimukseen mukaan kattamaan tarpeen. Pysäköintitukimukset tehtiin kesäviikonloppuisin, kun ravintolassa oli juhlatilaisuuksia.

Pääulkoilureitti on linjattu Stansvikintien kautta ravintolarakennukselle, josta se rannan myötäisesti saavuttaa Kruunuvuorenrannan rantareitin. Pyöräilyä ei osoiteta Stansvikin kartanoalueen puistoon, vaan se ohjataan ohi pääulkoilureiteille.

Koirasaarentie on kaava-alueen ulkopuolella.

Kesämaja-alue

Stansvikin kyläyhdistys ry toteaa, että hyväksytyssä osayleiskaavassa Uusikylän mökeille on osoitettu uudet paikat, vaikkakin hallintovalitukset ovat vielä käsittelemättä ja kaava vailla lain voimaa. Mahdollisessa uussijoituksessa on huomioitava Vanhakylän alueelle muodostuva ahtaus, koska suunnitelmassa ei ole huomioitu kaikkia kuisti- ja lisärakennusosia. Nykyinen huoltorakennus on aivan riittämätön näin laajalle joukolle. Uusi, huomattavasti suurempi ja palveluiltaan parempi rakennus tulee sijoittaa kylän keskiosaan, jossa se on helposti saavutettavissa. On tärkeää, että huoltoajo on suunniteltu turvalliseksi ja asukkaita vähän haittaavaksi. Suunniteltu sauna kyläläisille on tervetullut, kuitenkin niin, ettei se sijaitse venesataman kohdalla, vaan huomattavasti siitä etelään, jossa myös uimarannan vesi on puhtaampaa ja uimiseen syvempää. Tieyhteyksien lisäksi on turvallisten kulkuväylien ja pelastustien selkeät suunnitelmat tarpeen. Jos Uusikylän mökit joudutaan uudelleen sijoittamaan/rakentamaan, on myös syytä harkita uusi-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

en rakennettavien kesämajojen jakamista siten, että osa sijaitsee länsirannan tuntumassa venevajasta itään. On hyvin tiedossa, että uusien ekologisten kesämajojen ja viljelypatojen saamiselle on helsinkiläisillä suuri tilaus. Stansvikin alue on saavutettavuutensa vuoksi siihen sopiva alue.

Vastine

Osayleiskaavassa ei ole esitetty uusia paikkoja Uudenkylän mökeille vaikkakin selostuksessa todetaan, että korvaavat paikat on tarkoitus sijoittaa Vanhankylän yhteyteen. Mikäli valitusten käsittely johtaisi Uudenkylän säilymiseen, on Vanhassakylässä 30 uutta majapaikkaa, joista on helsinkiläisten keskuudessa kova kysyntä. Vanhakylä tulee tiivistymään huomattavasti, mutta vastaa helsinkiläisen kesämaja-alueen keskimääräistä tiiveyttä. Kaavassa on huomioitu majojen lisärakenteet ja se, että paloturvallisuussyistä uusien majojen pienin sallittu etäisyys on 8 metriä. Kaavassa kesämaja-alueen keskelle, sen itärannalle on osoitettu paikka 100 k-m²:n suuruiselle rakennukselle (saunan/talouksrakennuksen rakennusala). Sauna ja huoltotilat ovat samassa rakennuksessa kesämaja-alueella, ei yleisellä virkistysalueella, jonne sitä mielipiteessä ehdotetaan. Saunarauha voidaan myös paremmin turvata kesämaja-alueen sisällä. Kaavassa on pelastus- ja huoltotiet, jotka ovat riittävät. Uuteenkylään mahtuu 31 uutta majaa, eikä ole järkevää hajauttaa kesämajoja muualle Stansvikin alueelle. Stansvikin kyläyhdistys ry vastusti aiemmin esittämässään mielipiteessä lisärakentamista Tahvonlahden länsirannalle. Uudet majat olisivat myös vastaavanlaista uutta rakentamista.

Alueen kehittäminen

Stansvikin kyläyhdistys ry toteaa, että lasten leikkipaikan rakentaminen puuttuu suunnitelmasta kokonaan. Urheilukentän parantaminen uusien ja nykyisten asukkaiden käyttöön on tarpeen samoin kuin molempien tennis- ja varpakenttien säilyttäminen. Uimarantojen ja liikuntapaikkojen kunnostaminen ovat toimintoja, jotka soveltuvat luonnonkauniin ja hiljaisen alueen arvokkaaseen maisemaan. Melontapisteen ja saunojen sijoittaminen rantaan uusina toimintoina eivät ole suotavia, vaan löytävät paikkansa Kruunuvuorenrannan pitkiltä muokatuilta rannoilta, jonne julkinen liikenne kulkee.

Vastine

Pienimuotoisen leikkipaikan suunnittelu ja rakentamisen ohjaus on tarkemman suunnitelman, toteutussuunnittelun tehtäväkenttää. Liikuntapaikkojen kunnostamiselle ei ole esteitä. Toista tenniskenttää, joka on

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

päärakennuksen ja rannan välissä, ei ole merkitty kaavaan. Se on pää-
rakennuksen ja rannan välisellä alueella, maiseman kannalta sopimat-
tomassa paikassa. Saunominen ei ole Stansvikissa uusi toiminto, mutta
melonta on. Melonta hiljaisena merellisenä toimintamuotona sopi alu-
eelle, joka on aivan uimarannan tuntumassa, kauimpana Stansvikin
niemen poukamassa.

Laajasalon pienkiinteistöyhdistys ry vaatii, että Stansvikin niemi tu-
lee merkitä asemakaavassa luonnonsuojelualueeksi. Luonnonsuojelu-
alueelle ei saa sijoittaa uusia toimintoja, jotka vaativat kunnallistekniik-
ka tai huoltoajomahdollisuutta. Saunakyläalue ja laiturit tulee poistaa
luonnonsuojelualueelta. Todellisuudessa ne aiheuttavat huomattavaa
ajoneuvoliikennettä ja raskasta kunnallistekniikkaa. Sopiva paikka sau-
nakeskukselle on alueen länsilaidassa tulevan uimarannan yhteydessä.

Melontakeskus tulee sijoittaa uimarannan länsipuolelle tulevan venesa-
taman yhteyteen kartanoaluetta haittaavan huoltoajon takia. Tällöin sen
huolto- ja paikoitusliikenne on hoidettavissa tarkoituksenmukaisesti.

Kaava-alueen länsiraja tulee siirtää Öljysataman alueen rajaan Yleis-
kaava 2002:n rajauksen mukaiseksi. Nyt maakuntakaavan mukainen
vihervyöhyke Hevossalmi-Tullisaari kaventuisi Tahvonlahden pohjukan
kohdalla aivan liian kapeaksi, kun myös itäpuolelle esitetään asuntora-
kentamista lähes rantaan.

Koirasaarentien melun leviäminen laajalle virkistysalueelle on estettävä
meluestein, meluestevaatimus on merkittävä kaavaan. Stansvikin nie-
mellä on iso elinvoimainen lepakkoyhdyskunta. Lepakot ovat suojeltuja.
Lepakoiden elinolosuhteita ei saa lain mukaan heikentää. Kaavamää-
räykseen on lisättävä keinovalaisukielto koko Stansvikin harjun alueelle.
Tutkimusten mukaan öinen keinovalaistus on tuhoisaa lepakkojen ruo-
kana oleville hyönteisille ja siten haittaa myös lepakkojen elämää.

Mielipiteessä todetaan lisäksi onko kaupungin virkahenkilöiden sopivaa
valmistella kaavaa alueelle, jossa heillä on yhdistyksensä kautta omat.
mm. taloudelliset intressit. Kaavan laatiminen tulisi siirtää ulkopuolisen
puolueettoman tahon tehtäväksi. Kaavan selostuksissa ei selkeästi sel-
viä miten ns. yleinen etu toteutuu alueella.

Vastine

Stansvikin niemen luonnon arvot perustuvat alueen geologiaan, alueel-
la esiintyviin lepakoihin, arvokkaisiin kasvillisuus- ja kasvistokohteisiin
(kalliotuhkapensaat, merenrantaniityt) sekä harjumaisemaan. Nämä ar-
vot ovat säilyneet nykytilanteessa, jossa alueella on sauna, jonne joh-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

taa kapeahko ajotie. Nämä arvot voidaan myös säilyttää tulevaisuudessa. Uusi rakentaminen tulisi noin 80 metrin rantavyöhykkeelle nykyisen saunarakennuksen ja ravintolan välille. Pienikokoiset saunat (korkeintaan 45 k-m²) on mahdollista sijoittaa maastoon puita säästäen. Alueella tulee käyttää uutta kehittynyttä vesi- ja jätevedenhuoltojärjestelmää, joka mukautuu maastoon, eikä vaadi raskasta maanmuokkausta. Saunojen lähin pysäköintialue on 50–150 metrin etäisyydellä, joten huomattavaa ajoneuvoliikennettä ei kapealle ajouralle aiheudu.

Melonta ja venesatamatoiminta eivät sovi yhteen. Melonnalle tulee olla rauhallinen paikka, jossa myös melonnan vasta aloittaneet harrastelijat ja lapset voivat kokea ympäristön turvalliseksi ilman risteävää veneliikennettä. Huoltoajo alueelle ei haittaa merkittävästi kartanoaluetta. Huoltoajo melonnan tukikohtaan erkanee Stansvikintieltä ennen Kartanopuistoa.

Asemakaavaluonnos on Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan mukainen.

Koirasaarentielle ei tule Tahvonlahden kohdalle meluestettä. Tien vierainen melualue ei ole aktiivivirkistysaluetta. Tie soveltuu maisemaan paremmin ilman meluesteitä näkymän ollessa avoin Tahvonlahdelle päin. Stansvikin niemi kuten laajalti Laajasalon ranta-alueet ovat arvokkaita lepakoiden esiintymisalueita. Lepakot viihtyvät paikoissa, joissa on rakennuksia joiden kylmiin tiloihin lepakoiden on mahdollista vetäytyä. Osa lepakolajeista karttaa valoa, osa ei. Stansvikin niemen harjua ei tulla valaisemaan eikä lepakoiden viihtymiselle Stansvikin alueella tulevaisuudessakin tule olemaan esteitä.

Se, että Stansvikin kartano on vuokrattu Jyty Helsinki ry:lle, ei tee kaupungin palveluksessa olevaa jääviksi kaavan laatimisen suhteen. On yleisen edun mukaista säilyttää Stansvikin kartanoalueen kulttuurihistorialliset arvot ja luontoarvot sekä avata aluetta yleiseen virkistyskäyttöön tuomalla sinne asukkaille suunnattuja pienimuotoisia virkistyspalveluja ja parantamalla liikenneyhteyksiä.

Julkisen nähtävilläolon jälkeinen vuorovaikutus (MRL 65 §)

Asemakaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 19.2.–22.3.2010.

Muistutukset

Ehdotuksesta on tehty kuusi muistutusta. Muistutuksen ovat tehneet Laajasalon pienkiinteistöyhdistys ry, Laajasalo - Degerö Seura ry,

Stansvikin kyläyhdistys (joka lähetti kaksi lähes samansisältöistä muistutusta), M0 ja M4).

Laajasalon pienkiinteistöyhdistys ry (22.3.2010) vaatii muistutuksessaan, että

1. Stansvikin niemi tulee merkitä asemakaavassa luonnonsuojelualueeksi. Luonnonsuojelualueelle ei saa sijoittaa uusia toimintoja, jotka vaativat kunnallistekniikkaa tai huoltoajomahdollisuutta. Saunakylä-alue ja laiturit tulee poistaa luonnonsuojelualueelta. Todellisuudessa ne aiheuttavat huomattavaa ajoneuvoliikennettä ja raskasta kunnallistekniikkaa aiheuttaen huomattavaa kaivamista suojeltavalle sora-harjualueelle. Sopiva paikka saunakeskukselle on alueen länsiosassa.
2. Melontakeskus tulee sijoittaa uimarannan länsipuolelle tulevan venesataman yhteyteen kartanoaluetta haittaavan huoltoajon takia.
3. Kaava-alueen länsiraja tulee siirtää Öljysataman alueen rajaan Yleiskaavan 2002:n rajauksen mukaisesti. Nyt maakuntakaavan mukainen vihervyöhyke Hevossalmi - Tullisaari kaventuisi Tahvonlahden pohjukan kohdalla aivan liian kapeaksi, kun myös itäpuolella esitetään asuntorakentamista lähes rantaan asti
4. Koirasaarentien melun leviäminen laajalle virkistysalueelle pitkin Tahvonlahden vesipeiliä on estettävä meluestein, meluvaatimus on merkittävä kaavaan.
5. Stanvikin niemellä on iso elinvoimainen lepakkoyhdistys. Lepäkot ovat suojeltuja. Lepäkoiden elinolosuhteita ei saa lain mukaan heikentää. Luonnonsuojelualueeksi esitetylle niemelle työntävä "saunakylä" valaistuksineen ja teineen haittaa lepakkoyhdistystä. Tutkimusten mukaan öinen keinovalaistus on tuhoisaa lepakkojen ruokana oleville hyönteisille ja siten haittaa myös lepakkojen elämää.

Laajasalo - Degerö Seura ry (18.3.2010) vaatii muistutuksessaan seuraavat muutokset tehtäväksi esillä olevaan kaavaehdotukseen:

- Alueen kaavassa on noudatettava Helsingin luonnonsuojeluohjelman mukaista Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen rajausta ja toimenpideohjelmaa, joka kieltää mm. kaivamisen alueella. Asemakaavamääräyksiin tulee lisätä luonnonsuojelualue ja sen vaatimat määräykset.

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

- Luonnonsuojelualueeksi esitetylle alueelle ei tule sijoittaa uusia toimintoja, jotka vaativat kunnallistekniikkaa tai huoltoajoa.
- "VL/s 230" - saunakyläalue ja laiturit tulee poistaa ko. luonnonsuojelualueelta. Sopiva paikka sille on alueen länsiosassa tulevan uimarannan yhteydessä. Saunakylä vaatisi rankkoja rakentamistoimenpiteitä maastossa, jatkuvaa huoltoajoa sekä alueen lepakkoyhteiskunnalle haitallista valaistusta.
- Kaava-alueen länsiraja tulee siirtää Stansvikin nummen ja Öljysataman alueen rajaan vahvistetun Yleiskaava 2002:n ja maakuntakaavan mukaisesti.

Stansvikin kyläyhdistys ry (lähettänyt 19.2.2010 ja 22.3.2010 kaksi lähes samansisältöistä muistutusta) haluaa tuoda julki seuraavat asiat koskien Stansvikin kartanoalueen asemakaavaehdotusta.

Lautakunnan päätöksen mukainen asemakaava vaarantaa Tahvonlahden harjun säilymisen. Geologien mukaan jääkauden muovaama, ainutkertainen harju ja sen kasvillisuus eivät säily ilman suojavaikuttamista. 10 000 uuden asukkaan virkistyspaineet ja saunakylät parkkipaikkoihin aiheuttavat harjulle merkittävän uhkatekijän. Harju on otettu mukaan Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan, minkä vuoksi kaikenlaisesta alueelle rakentamisesta ja käytön lisäämisestä on ehdottomasti pidettävä täyskäsittelyä.

Alueen asukkaiden, käyttäjien ja kansalaisjärjestöjen mielestä on tärkeää säilyttää harju ja kartanoalue nykyisen kaltaisena, hiljaisena luonnonmukaisena alueena.

Stansvikiin soveltuvat perhekeskeiset toiminnot kuten lähiliikuntapaikat, lenkipolut, ravintola- ja kahvilapalvelut, lasten leikkipaikat sekä puutarhapalstat. Myös kesämajoja voidaan rakentaa lisää. Näillä palveluilla kunnioitetaan historiallisesti arvokasta kartanoaluetta sekä 65-vuotias-ta, helsinkiläistä virkamieshistoriaa sekä kesäasumista.

Koska Helsingin kaupunki haluaa asukkaiden toiveiden mukaisesti säilyttää monimuotoisia luontoalueita, on Stansvikin rantaluonnon ja ympäristön mahdollisimman vähäinen muokkaaminen ja lintualueiden rauhoittaminen tärkeää. Suunniteltu melontakeskus on kaavassa sijoitettu vastapäätä lintusaarta, Varisluodonkaria. Läntisen rannan rakentamatta jättäminen, Uusikylän säilyttäminen ja suunnitellun uimarannan

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

lyhentäminen pelastavat tämän saaren monilajisen linnuston pesimä-alueet.

Kruunuvuorenrannassa on pilaantuneen maaperän puhdistustoimien jälkeen tarjolla hulppeasti tonttireserviä asuntojen tarpeeseen. Entiselle öljyvarasto- ja satama-alueelle voidaan sijoittaa kaikki merelliset har- rastustoiminnot haavoittamatta Stansvikin arkoja luontoalueita.

Korttelialueita tiivistämällä saadaan kaupunkimaista kerrostaloasumista ja myös kaivattuja pientaloja. Siten voidaan Stansvikin kartanoalue säi- lyttää sekä uusien että nykyisten laajasalolaisten ja kesäasukkaiden luonnonmukaisena alueena.

M0 esittää (22.3.2010) muistutuksessaan, että nykyistä asemakaava- ehdotusta ei voida hyväksyä ja asemakaavasuunnittelu on aloitettava alusta. Suunnittelu on mahdollista vasta kun osayleiskaava koko Stansvikin alueen osalta on lopullisesti hyväksytty. Hallinto-oikeuden päätös 12.3.2010 kumosi rakentamisen Stansvikin nummen (A-alue) osalta. Asemakaavan suunnittelualueen tulisi käsittää koko Stansvikin alue ns. "Stansvikin nummi" mukaan lukien. Perusteluina edelliseen on se, että suunnitelma ei ole perustunut todelliseen tilanteeseen, koska nykyinen asemakaava lähtee oletuksesta, että Stansvikin nummi (A- alue) tulee rakennettavaksi ja oletus A-alueen rakentamisesta on vai- kuttanut koko asemakaavaehdotuksen luonteeseen. Lähtökohta on vi- rittänyt asemakaavasuunnittelussa hankkeita, joita ei voida pitää perus- teltuina. Näistä hankkeista esimerkkinä on Uudenkylän mökkien asema ja sijoittuminen, josta asemakaavasuunnitelman tavoitteissa on esitetty, että "Asuntorakentamisen myötä poistuvat Uudenkylän kesämajat kor- vataan uusilla paikoilla Vanhassakylässä, Stansvikin kartanoalueella, jossa kesämaja- aluetta tiivistetään". Rakentaminen on ikään kuin tote- na mainittu sijoittamisen perusteeksi. Tilanne on muuttunut. Mökkien si- joittamisen kriteerit ovat perusteettomia. Suunnitelma edellyttää tar- kempia selvityksiä hankkeen vaikutuksista ympäristöön.

Lisäksi Merja Uusivirta huomauttaa, että luontoselvitykset ovat puut- teelliset ja nykyisen asemakaavan selvitykset ympäristövaikutuksista ovat yleisluontoisia.

Muistutuksen liitteinä on kaksi kirjettä, jotka ovat aiemmin käsiteltyjä mielipiteitä kaavaluonnoksesta.

M4 esittää (22.3.2010) muistutuksessaan, että asemakaavaluonnos tu- lisi palauttaa uudelleen valmisteluun hallinto-oikeuden Kruunuvuoren- rantaa koskeneen osayleiskaavamuutoksen vuoksi. Kruunuvuorenran- nan osayleiskaavassa Uudenkylän kesämaja-alueelle oli suunniteltu

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

asuntorakentamista. Uudenkylän korvaavat kesämajapaikat on asemakaavassa sijoitettu Vanhankylän kesämaja-alueelle. Uudenkylän korvaavia mökkipaikkoja ei tarvita ja ne tulee poistaa asemakaavaluonnoksesta.

Nykyisin koko alueella on 13 rakennusta ja 23 mökkiä (Vanhakylä). Asemakaavassa on 15 uutta rakennusta sekä 31 uutta mökkipaikkaa, johon saisi rakentaa tyyppiirustusten mukaiset mökit. Lisäksi alueelle on suunniteltu uusi laaja viljelypalsta ja paljon uutta tiestöä. Suunniteltu uudisrakentaminen ei ole täydennysrakentamista vaan muodostaisi pääosan koko rakennuskannasta ja rakennetusta alasta. Suunnitelmasta tuleekin poistaa melontakeskuksen 3 rakennusta, Vanhankylän uudet mökkipaikat, melontakeskuksen tie, rakennus keltaisen huvilan edestä ja omenatarhan eteläosasta sekä Villberginpalsta kotieläinpihatoimintoihin, jota ollaan sijoittamassa luonnon tammimetsän tilalle aivan liian lähelle vesistöä.

M4 huomauttaa lisäksi, että koko alueen ympäristövaikutusarvio on puutteellinen. Luonto- eikä ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia ei ole tehty oikein. Ylemmissä kaavoissa merkitty arvokas linturuovikko Tahvonlahden pohjukassa venekerhon satamaan saakka on kartan perusteella suunniteltu ruopattavaksi. Tahvonlahdenniemen harjun suojele arvokkaana luonnonalueena on tärkeää. Ympäristölautakunta hyväksyi 12.8.2008 Tahvonlahden harjun luonnonsuojeluohjelmaan. Rauhoituksen tarkoituksena on suojella Helsingin ainoa hyvin säilynyt ja maisemallisesti eheä soraharju sekä lepakoiden tärkeä esiintymisalue. Jotta em. harjun suojele toteutuisi, sinne suunnitellut uudet saunat tulisi poistaa asemakaavaluonnoksesta ja sijoittaa Vanhankylän puistoalueelle ns. Nalletalon metsikköön, jonne tulee sijoittaa myös Vanhankylän mökkiläisille asemakaavassa venesatamaa vastapäätä suunniteltu kyläsauna.

Alueen nimistöstä **M4** toteaa, että vastoin nimistötoimikunnan tietoa "vakiintuneesta" nimistöstä alueella, asukkaat käyttävät nimeä Vanhakylä (ei Vanhankylä). Nimi tulee siis säilyttää asukkaiden käyttämässä alkuperäisessä muodossa.

Asemakaavoituksen tavoitteena tulee olla nykyisen lomakäytön ja Kruunuvuorenrannan rakentamisen myötä lisääntyvän virkistyskäytön yhteensovittaminen. Maininta Jyty (julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto) Helsinki ry:stä tulee poistaa, maininta on turha ja rajaava.

Asemakaavan tulee huomioida yleiskaava 2002:n (osayleiskaavassa A-alue) hiljaisen alueen merkintä ja valmistella Stansvikin asemakaava siten, että liikennettä edellyttämiä toimintoja ei syntyisi alueelle nykyistä

enempää. Koirasaarentien rakentamisen vaikutus hiljaiseen alueeseen ja koko Stansvikin alueeseen tulee huomioida riittävien melusteiden rakentamisella asemakaava-alueen pohjoisosassa.

M4 toteaa, että Vanhankylän mökkiläisten käytössä ollut parkkialue on suunnitelmassa siirretty pohjoiseen koko aluetta palvelemaan. Mökkiläisille tulee turvata riittävä paikoitusalue sekä mahdollisuus esim. painavien tavaroiden kuljetukseen ja liikuntaesteisten saattamiseen mahdollisimman lähelle mökkiä tulee jatkossakin olla mahdollista. Suunnitelmassa on yleinen kulkureitti Vanhankylän pohjoisosan kautta itään ja länteen Tahvonlahden yli. Asemakaavassa tulee huomioida lisääntyvän kauttakulun aiheuttama riski mökkien turvallisuuteen (murrot + ilkivalta) ja alue tulee olla suljettavissa ulkopuoliselta käytöltä tiettyinä aikoina (myös eteläosasta) kuten siirtolapuutarha-alueet. Asemakaavan tulee turvata alueella puistossa sijaitsevien urheilukentän ja tenniskenttien toiminnan jatkuminen.

M4 haluaa, että hänelle lähetetään jatkossa tiedot Stansvikin asema-kaavan sekä koko Kruunuvuorenrannan suunnittelun vaiheista.

Vastineet muistutuksiin aihekohdittain

Tahvonlahden harjun suojele

Stansvikin niemen kärkiosa eli männikköinen harjuosuus on asema-kaavaehdotuksessa suojeltu kaavamerkinnoin. Ympäristölautakunta on lausunnossaan todennut, että asemakaavaehdotuksen suojelumerkin-
nät ja tiukat kaavamääräykset suojelevat hyvin arvokkaan kulttuuri-, luonto-, ja maisemakokonaisuuden ja säätelevät sen kehittämistä ja hoitoa. Lausunnossaan ympäristölautakunta kehottaa, että kaavamääräystä, joka kohdistuu harjun luonnonmukaiseen osaan (VL/s), täydennetään niin, että geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtää maa-ainesta. Tämä on lisätty asemakaavaehdotuksen VL/s-aluetta koskevaan kaavamääräykseen.

Tahvonlahden harjulla sijaitseva saunakylä

Harjun länsirannalla, noin 100 metrin etäisyydellä ravintolarakennuksesta niemen kärkeen, on sauna, jonne johtaa kapea tie. Ravintolarakennuksen ja saunan välinen alue on kaavassa merkitty VL/s-1-alueeksi. VL/s-1 on virkistysaluetta, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema-arvot säilyvät. Tälle osuudelle on kaavassa sallittu rakentaa pienikokoisia saunoja (korkeintaan 45 k-m², yhteensä 230

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

k-m²). Saunat on tarkoitettu Kruunuvuorenrannan asukkaiden käyttöön, ei kaupalliseksi palveluksi. Olemassa olevaa tietä voidaan käyttää myös uusien saunojen huoltoajoon. Alueella tulee käyttää uutta kehittyntä vesi- ja jätevedenhuoltojärjestelmää, joka mukautuu maastoon eikä vaadi raskasta maanmuokkausta. Kaavassa kapea tie on merkitty jalankululle ja pyöräilylle, jossa huoltoajo on sallittu. Tieura on myös osa harjun polkureitistöä. Pysäköintialue on kaavassa osoitettu ravintolarakennuksen taakse tasaiselle nurmialueelle, joka on 50–150 metrin etäisyydellä saunoista.

Ympäristökeskuksen ja kaupunkisuunnitteluviraston teettämässä konsulttityössä "Kruunuvuorenrannan osayleiskaava-alueen luontoselvitys ja maankäytön arviointi 2005", todetaan, että mahdollisesti virkistyskäyttöä palvelevat rakennukset tulisi sijoittaa länsirannalle kartanon rantasaunan ja laiturin väliselle alueelle. Tätä ohjetta on asemakaavaehdotusta laadittaessa noudatettu. Vanhankylän puistoalue ns. Nalletalon metsikkö on hyvin alavaa, tulva-alueita, eikä saunojen sijoittaminen sinne ole mahdollista.

Tahvonlahden harjun lepakot

Stansvikin niemi (10,8 ha) on lepakoesiintymien vuoksi arvokasta luonnonaluetta (arvoluokka I). Laajasalossa ja Itä-Helsingissä on huomattavan paljon arvoluokkaan I kuuluvia laajoja lepakon esiintymisalueita esim. Jollaksen–Saunalahden alue (56,04 ha), Villinki (226,35 ha) ja Vartiosaari (107,54 ha). Stansvikin niemen lepakkolajistoon kuuluvat pohjanlepakko, pikkulepakko, vesisiippa ja viiksisiippa. Osa lepakolajeista saalistaa valoisissa kohteissa, osa suosii pimeyttä saalistessaan. Valoa karttavat viiksisiipat saalistelevät harjumänniköissä, eikä harjun polkureitistöä tule valaista. Matalat alaspäin valoa suuntaavat pollarityyppiset valaisimet on mahdollista sijoittaa saunaan johtavalle tielle.

Melontakeskuksen sijainti

Melontatoiminta ei sovi venesatamatoiminnan yhteyteen, vaikkakin ne ovat molemmat vesiliikennettä, sillä niiden lähtökohdat ovat erilaiset. Melonnalle tulee olla rauhallinen paikka, jossa myös melonnan vasta aloittaneet harrastelijat ja lapset voivat kokea ympäristön turvalliseksi ilman risteävää veneliikennettä.

Melontakeskuksen aiheuttama liikenne

Melonnan tukikohdan aiheuttama huoltoliikenne on vähäistä, eikä se haittaa kartanoaluetta. Huoltoliikenne melonnan tukikohtaan erkane

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

Stansvikintieltä jo ennen kartanon pihapiiriä paikasta, jossa on aluetta palveleva pysäköintialue. Huoltoliikenne ei risteä jalankulku- ja pyörätien kanssa.

Melontakeskuksen aiheuttama mahdollinen häiriö läheiselle Varisluodonkarille

Varisluodonkarin kallioisella saarella, joka on noin 60 metrin päässä mantereesta oleva noin hehtaarin kokoinen saari, pesii Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän mukaan silkkiuikku, sinisorsa, kalalokki, kalatiira ja mahdollisesti selkälokki. Selkälokki on saaristolintuna taantunut laji ja se on uhanalainen. Muut näistä lintulajeista eivät ole uhanalaisia. Varisluodonkarin linnusto on arvioitu arvoluokkaan III (arvoluokitus I-III, joista I arvokkain). Varisluodonkari ei ole luonnonsuojelualuetta. On arvioitavissa, että linnusto tulee häiriintymään paitsi melojista, myös lähietäisyydelle suunnitellusta uimarannasta. Alueen käyttö tulee uuden 10 000 asukkaan mukana muuttamaan, jolla on vaikutusta alueen nykyiseen luonnontilaan ja -rauhaan.

Nimistö

Nimeä Vanhakylä on käytetty vakiintumattomassa muodossa yhteen ja erikseen kirjoitettuna. Nykyisten oikeakielisyys-suositusten mukainen muoto on Vanhakylä, jota nimistötoimikunta on esittänyt kokouksessaan 25.2.2009.

Koirasaarentien melu

Koirasaarentien liikennemäärä Tahvonlahden kohdalla tulee Kruunuvuorenrannan rakentamisen jälkeen olemaan noin 10 000–12 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikennemäärän kasvu lisää melua Koirasaarentien ympäristössä, mutta ei siinä määrin, että se edellyttäisi meluesteiden rakentamista. Liikenteen tuottaman, päivän keskiäänitason ohjearvon, 55 dB ylittävän melualueen laajuus on noin 50 metriä kadun molemmin puolin, eikä se ulotu Vanhaankylään. Koirasaarentien suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä arvioidaan keinot vähentää melun leviämistä lähistöllä oleville virkistysalueille.

Suunnittelualan rajaus

Suunnittelualan rajaus on Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan mukainen. Stansvikin kaava-alue on rajattu siten, että se sisältää koko Stansvikin kartanopuiston alueen ja muodostaa toiminnallisen ja maisemallisen virkistysaluekokonaisuuden. Tahvonlahden pohjukan itäosa

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

on kaava-alueen ulkopuolella. Tällä kohdalla on maakuntakaavan mukainen vihervyöhyke.

Hallinto-oikeuden päätös 12.3.2010

Osayleiskaavan hyväksymispäätöksestä on jätetty 11 valitusta hallinto-oikeudelle. Valitukset kohdistuivat myös Stansvikin alueelle. Hallinto-oikeus kumosi osayleiskaavapäätöksen siltä osin kuin se koskee öljysatama-alueen itäpuolelle osoitettua Stansvikinnummen asunto-aluetta (A) ja siltä osin kuin Arne Aarnion ja Saara Aarnion kuolinpesän omistamat kiinteistöt on kaavassa osoitettu virkistysalueeksi (V) ja Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueeksi (SL). Helsingin kaupunki on jättänyt hallinto-oikeuden päätöksestä valituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Asemakaavan valmistelu aikana, jolloin kyseinen kaava-alue on valitusten johdosta oikeusasteissa käsiteltävänä, on mahdollista ja järkevää johtuen kaavaprosessin vaatimasta pitkästä ajasta.

Alueen ympäristövaikutusten arvioinnin laatiminen

Kruunuvuorenrannan Stansvikin asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (16.5.2008) mukaan kaupunkisuunnitteluvirasto ja (tarvittaessa) muut asiantuntijat täydentävät ja tarkentavat aiemmin laadittuja selvityksiä ja vaikutusarvioita tarpeen mukaan. Erityisesti arvioidaan kaavan toteuttamisen vaikutuksia kulttuuriympäristöön, maisemaan, luonnonympäristöön, virkistysmahdollisuuksiin ja alueen sosiaaliseen luonteeseen.

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset on arvioitu Stansvikin alueen asemakaavan selostuksessa seuraavasti:

- vaikutukset luontoon,
- vaikutukset maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön,
- vaikutukset virkistysmahdollisuuksiin, ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön ja
- vaikutukset liikenteeseen ja teknisen huollon järjestämiseen.

Vesialue Tahvonlahden pohjukassa

Vanhankylän itäpuolella olemassa oleva vesialue on kaavassa merkitty vesialueeksi. Kaavassa merkitty vesialue on tarkoituksenmukaista säilyttää vesialueena myös tulevaisuudessa ja alueella tulee torjua kaislikoiden leviäminen, koska se vähentää veden virtaamista ja edistää avoimen vesipinnan kutistumista. Kaavassa ei ole merkintää alueen ruoppaamisesta. Vanhankylän eteläpuolella ja lounaispuolella olevalla

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

umpeutuvalla vesialueella on kaavassa wa-merkintä, joka tarkoittaa kulttuurihistoriallisesti merkittävään maisemapuistoon liittyvää ohjeellista vesialueen osaa, jonka tulee olla avoimena vesipintana. Tahvonlahti on ruovikoitunut hyvin voimakkaasti. Kaavanmääräyksen tavoitteena on säilyttää ja osin palauttaa pieni osa lahdesta avoimeksi vesialueeksi.

Kartanoalueen täydennysrakentaminen

Suunniteltu uudisrakentaminen on täydennysrakentamista. Täydennysrakentaminen mahdollistaa alueen virkistyskäytön kehittämisen myös niin, että alueen kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja rakennustaiteelliset arvot säilyvät.

Kartanon pihapiiriin on kaavassa esitetty yksi virkistyskäyttöä palvelevan rakennuksen (150 k-m²) ja kaksi (150 k-m², 100 k-m²) talousrakennuksen rakennusala. Ne on sijoitettu kohtiin missä aiemmin on ollut rakennuksia. Kaavassa on määräykset rakennuksien mittasuhteista, rakennustyylistä ja siitä, että niiden tulee sopia kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaaseen pihaympäristöön.

Olemassa olevan saunan ja ravintolarakennuksen väliin on mahdollista rakentaa saunoja yhteensä 230 k-m². Yksittäisen saunan koko voi olla enintään 45 k-m². Vanhaankylään on varattu paikat 30 uudelle kesämajalle ja alueen yhteiselle saunalle/huoltorakennukselle. Kesämajat sekä saunat ovat pieniä ja sulautuvat hyvin maastoon sekä palvelevat alueen virkistyskäyttöä. Kartanopuiston ulkopuolella, suunnitellun uimarannan läheisyydessä, on rakennusala (450 k-m²) merellistä virkistyskäyttöä palveleville rakennuksille. Stansvikintien varteen, noin 250 metriä päärakennuksesta pohjoiseen, on kaavassa osoitettu talousrakennuksen paikka (150 k-m²), jossa olisi mahdollista esim. pienimuotoiseen kotieläinpihatoimintaan.

Palsta-alue

Kaavan pohjoisosassa sijaitseva Villberginpalsta-alue on toivottu lisä Laajasaloon virkistysaluetarjontaan, jossa ei ole yhtään viljelypalsta-alueita. Tammet, joita Villberginpalsta-alueeksi osoitetulla alueella on, ovat Helsingin rakennusviraston 1970-luvulla istuttamia. Tammet ovat lähteneet kasvamaan hyvin vaihtelevasti ja parhaita yksilöitä on mahdollista ja toivottavaa säilyttää palstaviljelyalueella.

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

Alueen pysäköinti

Asemakaavaehdotuksessa pysäköintialueet on sijoitettu Stansvikintien varteen, joista alueista pohjoisin on uusi ja tulee palvelemaan parhaiten Vanhankylän kesäasukkaita, joiden kesämaja on kylän pohjoisosassa. Pysäköintipaikkoja on asemakaavaehdotuksessa yhteensä 95 kpl. Niiden lukumäärä on lisääntynyt 36 paikan verran nykytilanteeseen verrattuna. Pysäköintialueet ovat yleisiä pysäköintialueita ja tarkoitettu kaikille alueen virkistyskäyttäjille.

Vanhankylän uusi ajoyhteys / virkistysreitti ja Vanhankylän sulkeminen ulkopuolisilta

Vanhankylän uusi ajoyhteys pohjoisesta mahdollistaa alueen huolto- ja pelastustoiminnan järjestämisen. Vanhankylän pohjoisosan virkistysalueen kautta on suunniteltu itä-länsisuuntainen päävirkistysväylä. Uusi itä-länsisuuntainen virkistysyhteys on linjattu mahdollisimman kauaksi Vanhankylän kesämaja-alueesta. Kesämaja-alueen ja virkistysreitillä välissä on alueita erottavat kalliokumpareet. Uusi helppokulkuinen virkistysyhteys suuntautuu suunnitellulle Tahvonlahden ylittävälle sillalle. Sil- lan jälkeen reitti jatkuu laajalle keskuspuistomaiselle pohjois-eteläsuuntaiselle virkistysalueelle. On oletettavaa, että tämä valaistava virkistysalue houkuttelee käyttäjiä enemmän kuin yksityisalueen luontei- nen kesämaja-alue.

Kesämaja-alueita ei aidata, eikä kulkua alueella saa estää. Kesämaja-alueella yksityiseen virkistyskäyttöön vuokrataan ainoastaan majan pin- ta-alan kokoinen alue.

Kartanoalueella sijaitsevat kentät

Asemakaavan tavoitteena on kartanopuiston ytimen ennallistaminen ja laajemman kartanopuiston maiseman palauttamien. Toinen tenniskent- tä on poistettu asemakaavasta, koska se on vieras elementti rannan ja päärakennuksen välisellä näkymäakselilla. Asemakaava-alueella ei ole merkitty urheilukenttää tai rajattu aluetta joka sellaisena toimisi. Nykyi- sen kaltainen leikattu nurmikenttä Villbergskan palstojen läheisyydessä säilyy ja sopii urheilutapahtumiin tulevaisuudessakin.

Jyty Helsinki ry

Jyty Helsinki ry (aiemmin KVL eli kunnallisvirkamiesliitto) on hallinnoi- nut aluetta ja harjoittanut alueella kesäkotitoimintaa yli 50 vuoden ajan. Maininta Jyty Helsinki ry:stä kertoo alueen luonteesta ja järjestön kun-

niakkaasta toiminnasta vuosikymmenien varrella ja on tietona oleellinen aluetta kuvattaessa.

Uusikylä, Vanhakylä

Nykyinen Uudenkylän alue on Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa merkitty A-alueeksi eli alueeksi, jonne saa rakentaa pientaloja ja kerrostaloja. Hallinto-oikeus kumosi osayleiskaavapäätöksen siltä osin kuin se koskee öljysatama-alueen itäpuolelle osoitettua Stansvikinnummen asuntoaluetta (A). Stansvikinnummen alue on Stansvikin asemakaava-alueen ulkopuolella. Helsingin kaupunki on jättänyt hallinto-oikeuden päätöksestä valituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Stansvikin asemakaavassa on varauduttu siihen, että jos osayleiskaava Stansvikinnummen asuntoalueen kohdalla tulee voimaan, on siellä olevilla kesämajoilla korvaavat paikat Vanhankylän kesämaja-alueella, joka on Stansvikin kaava-alueella. Mikäli korkein hallinto-oikeus hylkää Helsingin kaupungin valituksen Stansvikinnummen osalta ja Uudenkylän kesämaja-alue säilyisi, on Vanhassakylässä 29 uutta kesämajapaikkaa. Helsingissä kesämajapaikoista on puutetta.

Tiedottaminen suunnittelusta

Kaavoituksesta tiedotetaan kunkin kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Yleensä lähetetään kirjeitä osalisille ja ilmoitetaan alueella ilmestyvässä sanomalehdessä ja internetissä (www.hel.fi/ksv). Asemakaavaehdotuksen julkisesta nähtävilläolosta tiedotetaan kuulutuksella päivälehdissä sekä internetsivuilla.

Suunnittelun etenemistä voi seurata kaupunkisuunnitteluviraston internet-palvelusta: (www.hel.fi/ksv) kohdassa "Suunnitelmat kartalla", mistä löytyy ajantasainen tieto kaikista Kruunuvuorenrannan kaavahankkeista. Lisäksi Kruunuvuorenrannan suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvää tietoa on kerätty "Uutta Helsinkiä -sivustolle" www.uuttahelsinki.fi.

Mielipiteen ja muistutuksen lähettäjiä lähetetään tieto kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksestä ja vuorovaikutusraportti. Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä tiedotetaan niille muistuttajille, jotka ovat sitä pyytäneet.

Lausunnot

Pelastuslautakunta toteaa (20.4.2010), että pelastustoimen osalta ei ole huomautettavaa Laajasalon Stansvikin aluetta koskevasta asemakaavaehdotuksesta (nro 11960).

HSY Vesi toteaa (5.5.2010), että alue on nykyisin liitetty Koirasaarentien rakennettuun yleiseen vesijohtoon yksityisin liittymisjohdoin. Koi-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

rasaarentien rakentamisen yhteydessä tielle rakennetaan lisäksi yleinen jätevesiviemäri, johon Stansvikin alue on mahdollista liittää. Alue voidaan liittää myös myöhemmin rakentuvaan Stansvikinnummen asuinalueen vesihuoltoverkkoon. Tällöin liittymisajankohta riippuu Stansvikinnummen rakentamisaikataulusta. Stansvikin aluetta palvelevat mahdolliset uudet vesijohdot ja viemärit tulee toteuttaa yksityisin järjestelyin kuten tähänkin asti.

Liikuntalautakunta toteaa (30.3.2010), että kaavaehdotus on ulkoilun ja virkistykseen kannalta hyvä. Ehdotuksessa on esitetty rakennuspaikka merellistä virkistyskäyttöä palvelevaa rakentamista varten. Lounaaseen avautuva rakennuspaikka on houkutteleva ja hyvin saavutettavissa. Kaavaehdotuksen viitesuunnitelma on esitetty liikuntavirastolle, jolla ei ole ollut huomauttamista ehdotuksesta.

Kiinteistölautakunta toteaa (4.5.2010) että Stansvikin käyttö on ollut tähän saakka melko rajattua. Kun kartanon läheisyyteen tullaan kuitenkin lähivuosina rakentamaan asunnot Kruunuvuorenrannan uuden asuntoalueen noin 10 000 asukkaalle, lautakunta pitää tärkeänä alueen suojelevarvot huomioiden kehittää aluetta julkisena virkistysalueena, parantaa alueella harjoitetun mökki- ja huvilatoiminnan edellytyksiä ja luoda uusia toimintoja, jotka edesauttaisivat alueen ympärivuotista käyttöä ja täydentävät palveluja. Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse asemakaavaehdotukseen.

Kaupunginmuseon johtokunta toteaa (27.4.2010), että museo on ollut hankkeessa mukana kaavoitusprosessin eri vaiheissa. Stansvikin kartanoalueesta on tehty ympäristöhistoriallinen selvitys ja hoito- ja kehittämisperiaatteita on tutkittu. Asemakaavaehdotuksessa on esittelijän mukaan otettu hyvin huomioon kartanoalueen kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja maisemalliset arvot.

Suojelemerkinnät ovat asianmukaiset muilta osin paitsi, että Keltaisen huvilan suojelemääräyksen tulee olla sr-1, jossa on myös arvokkaita sisätiloja koskevia erityismääräyksiä. Kaava-alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (Helsingin höyrylaiva-reittien kesähuvila-asutus. "Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 22.12.2009" Museovirasto) Tämän tulisi käydä jollakin tavalla ilmi kaavakartan kaavamerkinnoissä tai alueen rajausmerkinnässä.

Uudet rakennusalat ja toiminnot on sijoitettu alueelle alueen kulttuurihistorialliset arvot huomioon ottaen.

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

Kaupunginmuseon johtokunta esittää asemakaavaehdotuksen puoltamista edellä mainituin lisäyksin.

Vastine

Keltaisen huvilan suojelumerkintä on muutettu siten, että se on kaavaehdotuksessa nyt sr-1 (ennen sr-1b). Kaavamerkintöihin on lisätty kohta, josta käy ilmi, että koko kaava-alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa (3.5.2010), että asemakaavalla on turvattu pääosin rakennetun kulttuuriympäristön, maisemalliset ja luonnon arvot. Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää huomiota Tahvonlahdenniemen vesialueella sijaitsevaan merkintään sa. Se tulee poistaa vesialueelta ja korvata esim. lv-merkinnällä, joka sallii virkistyskäyttöä palvelevan laiturin rakentamisen.

Vastine

Tahvonlahdenniemen vesialueella sijaitseva sa-merkintä on korvattu lv-2 merkinnällä (alueen osa, jolle saa sijoittaa alueen virkistyskäyttöä palvelevan laitureita).

Ympäristölautakunta toteaa (20.4.2010), että asemakaavaehdotuksen suojelumerkinnät ja tiukat kaavamääräykset suojelevat hyvin arvokkaan kulttuuri-, luonto- ja maisemakokonaisuuden ja säätelevät sen kehittämistä ja hoitoa. Kaavamääräyksiä tulee kuitenkin vielä tarkentaa siten, että ne vastaavat ympäristölautakunnan 12.8.2008 hyväksymässä luonnonsuojeluohjelmassa alueelle esitettyjä suojelun, hoidon ja käytön periaatteita.

Kartano- ja harjualueen VP/s-merkinnällä osoitetun osan kaavamääräys tulisi muuttaa muotoon "Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen ja maisemallinen sekä alueen geologiset arvot säilyvät."

VL/s-alueen eli harjun luonnonmukaisen osan kaavamääräystä tulisi täydentää niin, että geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta. Näin kaavamääräys olisi riittävässä määrin luonnonsuojeluohjelman mukainen.

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

Vastine

Kaavaehdotukseen kaavamerkintöihin VP/s ja VL/s on lisätty ympäristölautakunnan ehdottamat velvoitteet koskien alueiden geologisten arvoja ja niiden säilymistä.

VP/s-kaavamerkintä on muutettu seuraavasti (lisäys kursiivilla): Puisto-alue, joka on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä. Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo, maisemallinen arvo ja *alueen geologiset arvot säilyvät*.

VL/s-kaavamerkintä on muutettu seuraavasti (lisäys kursiivilla): Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät. *Geologisesti arvokasta kohdetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maainesta*.

Yleisten töiden lautakunta toteaa (27.4.2010), että kaavamerkintä VL/s tulisi muuttaa merkinnäksi VL/sl ja määräysteksti kuulumaan seuraavasti: "virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen, joka muodostaa luonnonsuojelun kannalta arvokkaan harjukokonaisuuden. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät. Vesialueelle merkityssä merkintä tulee poistaa."

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen nro 11960 hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin, mikäli korkeimman hallinto-oikeuden tulevasta päätöksestä ei muuta johdu.

Vastine

Tahvonlahdenniemen vesialueella sijaitseva sa-merkintä on korvattu lv-2- merkinnällä (alueen osa, jolle saa sijoittaa alueen virkistyskäyttöä palvelevia laitureita).

Ympäristölautakunnan ehdottamat lisäykset liitettiin harjun luonnonmukaisen osan (VL/s) ja kartano- ja harjualueen (VP/s) kaavamääräyksiin. Ympäristölautakunnan ehdottamat alueen luonnonsuojelua tarkentavat kaavamerkinnät turvaavat alueen suojelun ja ovat riittävässä määrin luonnonsuojeluohjelman mukaisia.

Hallinto-oikeus kumosi osayleiskaavapäätöksen siltä osin kuin se koskee öljysatama-alueen itäpuolelle osoitettua Stansvikinnummen asunto- aluetta (A) ja siltä osin kuin Arne Aarnion ja Saara Aarnion kuolin-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

pesän omistamat kiinteistöt on kaavassa osoitettu virkistysalueeksi (V) ja Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueeksi (SL). Helsingin kaupunki on jättänyt hallinto-oikeuden päätöksestä valituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Osayleiskaavapäätös on voimassa Stansvikin kaava-alueella.

Helsingin kaupunginvaltuuston päätös

Helsingin kaupunginvaltuusto on 14.9.2011 hyväksynyt Stansvikin alueen asemakaavan piirustuksen nro 11960 mukaisena. Stansvikin kyläyhdistys ry valitti Helsingin hallinto-oikeudelle valtuuston päätöksestä hyväksyä Stansvikin asemakaava. Päätöksen kumoamista vaadittiin riittämättömien selvitysten ja EU-direktiivien vastaisuuden vuoksi. Valituksessa on muun ohelle esitetty, että asemakaava ei perustu maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Toteuttamisen ympäristövaikutukset, yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset ovat selvittämättä. Selvityksiä on tehty yleiskaava 2002-vaiheessa vain suurpiirteisesti. Stansvikin asemakaava kaksinkertaistaa kartanon nykyisen rakennuskannan. Uudet toiminnot vaurioittavat maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokasta kokonaisuutta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumosi 25.5.2013 Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksen. Asian oikeudellisessa arvioinnissa hallinto-oikeus totesi, etteivät Stansvikin alueen asemakaavan kaavaselostukseen tai muihinkaan kaava-asiakirjoihin ole kaavan laatimisen selvitysaineistoksi merkitty ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmässä mainittuja tietoja eikä sellaisia ole liitetty myöskään kaavan asiakirja-aineistoon. Luontotietojärjestelmässä mainitut selvitykset, muun muassa "Linnustollisesti arvokkaat kohteet 1999" ja Lepakkokartoitus 2003" eivät ole olleet asemakaavaa laadittaessa selvitysaineistona. Maankäyttö ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten täyttymistä ei siten voida oikeudellisesti arvioida. Myöskään maankäyttö- ja rakennusasetuksen 25 §:n 2 momentissa säädetty vuorovaikutus kaavan valmistelussa ei ole toteutunut. Tämän vuoksi kaupunginvaltuuston päätös asemakaavan hyväksymisestä oli lainvastaisena kumottava.

Asemakaavaehdotus uudelleen nähtävillä 23.8.–23.9.2013

Nähtävillä 23.8.–23.9.2013 ollut asemakaavakartta oli sama kuin aiemmin 19.2.–22.3.2010 nähtävillä ollut asemakaavakartta. Kaavakart-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

taan ei tehty muutoksia. Seuraavat muutokset tehtiin asemakaavaselostukseen:

- selostuksen liitteeksi on lisätty "Luontoselvitykset, Helsingin kaupungin ympäristökeskus", Metso elinympäristötyypit" ja "Metso-kohteiden arvoluokat"
- selostusta on täydennetty luontovaikutuksia koskevilta osin.

Muistutukset

Ehdotuksesta on tehty neljä muistutusta. Muistutuksen ovat tehneet **Stansvikin kyläyhdistys ry** (23.8.2013), **Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry** (23.9.2013) **M2** (23.9.2013) ja **M10** (23.9.2013).

Stansvikin kyläyhdistys ry:n muistutus ja vastineet on jaoteltu aihepiireittäin seuraavasti:

Luontoselvitykset

Hallinto-oikeuden edellyttämät sisältövaatimukset kaavan hyväksymiselle eivät edelleenkään toteudu ja että selvitykset ovat edelleenkin puutteellisia. Stansvikin kyläyhdistys on teettänyt lepakkoselvityksen omalla kustannuksellaan (Lepakkoselvitys - Stansvik 2013). Selvityksen on tehnyt MMT Terhi Wermudsen. Tämän selvityksen perusteella voidaan todeta, että luonnonsuojelulain lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja (luokka 1) on myös olemassa olevien Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän tietojen lisäksi laajemmin Stansvikin alueella. Tutkimuksen mukaan I arvoluokan lepakkoalue jatkuu koko Stansvikin alueelle aina Koirasaaren vanhojen huviloiden ympäristöä myöten. Lisääntymis- ja elinympäristöt ovat suojeltuja. Stansvikin alueelle suunnitellut toiminnot ja parkkipaikat sijaitsevat kaikki kartoituksessa arvokkaaksi todetuilla lepakkoalueilla. uusikylän mökit on ehdotettu siirrettäväksi Vanhakylään, joka selvityksessä on todettu lepakoiden lisääntymispaikaksi (Lepakkoselvitys-Stansvik 2013)

Vastine

Helsingin kaupungin ympäristökeskus teetti kesällä 2003 lepakkokartoittaja Yrjö Siivosella koko kaupungin alueen kattavan lepakkokartoituksen. Työn tarkoituksena oli selvittää Helsingin tärkeimmät lepakoiden esiintymispaikat sekä lepakkolajien runsaussuhteet ja levinneisyys. Stansvikin kyläyhdistyksen toimesta tehty "Lepakkoselvitys Stansvik 2013" osoittaa, että aiemmin arvokkaaksi luokiteltu lepakkoalue ulottui

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

laajemmalle pohjoiseen. Helsingin kaupunki on lunastanut "Lepakokselvitys Stansvik 2013" työn ja on käyttänyt sen tietoja kaavamuu-
toksen laadinnassa siten, että lepakoiden lisääntymispaikkana toimiva
ns. Metsämaja Vanhakylässä on säilytetty. Metsämajan kohdalle oli ai-
emmin merkitty kaksi uutta kesämajaa. Nyt niille on osoitettu paikat
muualta Vanhakylästä.

Stansvikin alueen asemakaava on suojelukaava jossa kartanoympäris-
tön virkistysalue säilyy hyvin paljon samankaltaisena kuin se nyt on.
Lepakoiden elinolosuhteisiin kaavan mukaisella maankäytöllä ei ole
vaikutusta. Metsämaja, joka on lepakoiden lisääntymispaikka, säilyte-
tään ja Vanhakylään voidaan sijoittaa uudet mökit, siten ettei isoja puita
tarvitse poistaa. Pohjoista pysäköintipaikkaa, joka on osa lepakoiden
siirtymäaluetta, tulee ja on mahdollista jäsentää puuistutuksin. Eteläisin
20 auton pysäköinti paikka harjun kupeesta, on poistettu ja korvattu
neljän auton pysäköimispaikkana puistoalueella. Suunnitellut toiminnat,
kaksi viljelypalsta-aluetta, melonnan tukikohta, mahdollisuus rakentaa
virkistystä palvelevia rakennuksia paikoille, joissa on ollut rakennuksia
ja pienet saunarakennukset eivät vaaranna lepakoiden elinolosuhteita.

Metsokohteet

Kaavaselostukseen "Metsokohteet" on lisätty vasta 2012. Sen sisältä-
mää tietoa ei ole ollut käytettävissä kaavaa valmisteltaessa. Asema-
kaava-alueella on 1 ja 2 metsokriteeriluokan metsäalueita. Alueella on
EU:n määrittämiä suojeltavia luontotyyppiejä (vanha tammimetsä, lehto,
jalopuumetsä jne.)

Vastine

Metsokartoitus laadittiin vuonna 2011. Kaava on virkistysaluetta ja alu-
een luonnonhoidon tavoite on metsäluonnon monipuolisuus. Stansvi-
kintien reunaan, 1970 luvulla istutetun tammimetsän reunaan oli kaa-
vassa osoitettu viljelypalsta-alue. Viljelypalsta-alueen sijaintia on muu-
tettu siten, että tammimetsä voi säilyä eheänä.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n muistutus ja vastineet on jaoteltu aihepiireittäin seuraavasti:

Kevyen liikenteen reitin linjaus, selvitysaineiston laajuus

Suunnitelmassa kevyen liikenteen väylä ja runkovesiputki on linjattu lä-
pi arvokkaan linturuovikon ja fladan, jossa on sammakoiden kutupaik-
koja. Selvitysaineistoon lisätty Matelijoille ja sammakkoeläimille tärkeät
kohteet - kartoitus (2007) ei sisällä lainkaan nyt käsillä olevaa Stansvi-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

kin aluetta. Useimmat selvitysaineistona olevat tutkimusraportit on rajattu vain kartanopuiston alueelle. Koko selvitysalue ei ole tutkittu. Vasta nyt on selvitysaineistoon lisätty Stansvikin kartanoalue, ympäristöhistoriallinen selvitys Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2003:1, jossa esitetty Stansvikin aluekokonaisuus nähdään koko laajuudessaan. Koko Stansvik tulee suunnitella yhtenäisesti.

Vastine

Kevyen liikenteen väylä on linjattu nykyiselle kannakselle (Thelninginpolku). Reitti jatkuu siltamaisena rakenteena, joka mahdollistaa veden virtauksen, ja se sovitetaan maastoon ilman maantäyttöjä. Siltamaisen osuuden kantavat rakenteet kiinnitetään sitä rajaavaan kallioon, joten ruovikkoa ei tarvitse tällä osuudella esirakentaa reittiä varten. Linturuovikko on 8,19 hehtaarin kokoinen ja se on linnustoltaan arvoluokassa II. (Asteikko I-III). Ruovikkoalue ei ole fladaa. Koko selvitysalue on tutkittu. Luontotiedot pohjautuvat Helsingin ympäristökeskuksen keräämiin tutkimuksiin, jotka on esitetty Helsingin ympäristökeskuksen internetsivuilla, www.hel.fi/luontotieto.

Selvitysaineistona on ollut Stansvikin kartanoalue, ympäristöhistoriallinen selvitys Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2003:1 sekä Stansvikin kartanoalue, hoito- ja kehittämisperiaatteita sekä suosituksia jatkosuunnittelulle, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston selvityksiä 2003:3. Kaavaehdotuksessa Kruunuvuorenrannan vesihuoltoon kannalta tärkeän kierovesijohdon suunnittelu- ja sijoittamistarpeen kohdat on merkitty kaavakarttaan. Kierovesijohto tullaan toteuttamaan Stansvikin kaava-alueen kautta. Kiertovesijohdon tarkkaa sijaintia ei ole kaavaehdotuksessa määritelty, ainoastaan vesijohdon alku- ja loppumiskohdat. Se tullaan suunnittelemaan tarkemmin hankkeen ollessa ajankohtainen. Vesijohdon linjauksessa huomioidaan alueen luontoarvot ja kaivutyön jäljet korjataan.

Varautuminen virkistysalueen muutokseen lisääntyvän käytön myötä

Jo päätetyt ja valmisteluvaiheessa olevat Laajasalon kaavat tulevat muuttamaan alueen luonnetta suuresti. muutoksen myötä Stansvikin asemakaava-alueesta tulee tuhansien uusien lähiasukkaiden merkittävä lähivirkistysalue, jossa tapahtuu niin päivittäinen lähiliikunta kuin koirien ulkoiluttaminen. Tähän muutokseen olisi syytä varautua jo nyt sen sijaan, että vahvistetaan alueen perinteistä roolia alueena, jolle tullaan henkilöautolla tai pyörällä nauttimaan kartanomiljööstä.

Vastine

Stansvik, muiden Helsingin kartanopuistojen lailla palvelee asukkaita, jotka saapuvat alueelle jalan, pyörällä, julkisin liikennevälinein tai autolla. Alue on saavutettavissa myös veneellä ja toivottavasti enenemässä määrin myös järjestetyn vesiliikenteen avulla. Stansvikin lähietäisyydelle, Kruunuvuorenrantaan tulee kodit noin 10 000 asukkaalle, joten rakennettavalta asuntoalueelta tulee ulkoilijoita myös Stansvikin alueelle. Kruunuvuorenrantaan on suunniteltu rantoja kiertävät valaistavat ja helppokulkuiset reitit, jotka epäilemättä ovat päivittäisen lähiliikunnan kohteena. Stansvikin hierarkkinen reittiverkosto ja valaisemattomat polut ohjaavat kulkijoita pois aroilta luonnonalueilta. Kruunuvuorenrannan asuntoalueelta on poikittainen kevyen liikenteen yhteys Vanhakylän pohjoisosan kautta Thelninginpolkua myöten laajan metsävyöhykkeen pääulkoilureitille.

Jalot lehtipuut ja luonnon monimuotoisuus

Stansvikin alueelta löytyy runsaasti niin luontotyyppeihin kuin lajistoonkin liittyvää monimuotoisuutta. Muun jalopuiden osalta alue kuuluu Helsingin merkittävimpiin jalopuustoisten metsien keskittymiin. Istutettujen tammien lisäksi alueella on merkittävästi arvokkaita lehto- ja kangasmetsiä sekä kuluneisuudestaan huolimatta arvokas Tahvonniemi. Monet alueen aikaisemmin puistomaisista osa-alueista on nyttemmin metsittyneet luonnontilaistuneet tasolle, jossa niiden palauttaminen "aikaisempaan" puistomaiseen tilaan merkitsisi merkittävää luontoarvojen heikentämistä.

Vastine

Stansvikin kaava-alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Paikka on ollut asuttu jo 1700-luvulla. Maisema on muokkautunut kartanon rakentamisen myötä vuosisatojen saatossa. Maiseman avoimuus ja näkymät ovat kulttuuriympäristön ominaispiirteitä, joita tulee Stansvikissa vaalia. Kulttuuriympäristössä on myös luontoarvoja. Muokattu luonnonympäristö tarjoaa elinympäristön lajeille, joiden elinolosuhteet huonontuvat ympäristön kiihtyvän umpeen kasvamisen myötä. Jalot lehtipuut sijaitsevat virkistysalueeksi jäävällä alueella ja osittain suunnitellun viljelypalsta-alueen reunassa, jossa yksittäisiä puita voidaan jättää alueen reunavyöhykkeeseen.

Kaava-alueen pohjoisosan RP- ja LP- varaukset

Kaavaehdotuksen luoteisosaan on esitetty uutta palstaviljelyaluetta (RP) sekä siihen liittyvää parkkipaikkaa (LP) luonnonsuojelullisesti ar-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

vokkaaseen jalopuumetsään, jossa kasvaa parisenkymmentä aikanaan istutettua varttunutta tammaa sekä runsaasti vaihtelevankokoisia, luontaisesti kehittynyttä vaahteraa. Tällaisen, monillakin kriteereillä arvioiden huomattavan arvokkaan metsikön muuttaminen palstaviljelyalueeksi on erittäin huonosti harkittu.

Vastine

Palstaviljelyalue, RP on kaavassa siirretty alueelle, joka on suurimmaksi osaksi niittyä. Palstaviljelyalueen reuna-alueilla sijaitsevien yksittäisten jalopuiden säilyttäminen on mahdollista. Rakennusvirasto tekee alueesta yksityiskohtaisemman luonnonhoitosuunnitelman, missä määritellään tarkemmin alueen hoitoa. LP- alue ei ole tammimetsän paikalla.

Helsinginpolku

Edellä kuvatun arvokkaan jalopuumetsikön poikki on esitetty ulkoilureittiä ja Tahvonlahden ylittävää siltaa. Ulkoilureitti kulkisi arvokkaan jalopuumetsikön poikki ja pirstoisi osaltaan myös Vanhankylän kesämaja-alueen pohjoisosan luonnontilaisen kaltaisen metsän. Silta lisäisi olennaisesti nykyisellään melko rauhalliseen Tahvonlahden pohjoisosaan kohdistuvaa häiriötä. Emme pidä reittiä ja siltaa hyvänä ratkaisuna.

Vastine

Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen mielipide kohdistunee Thelninginpolkuun, joka sijaitsee mielipiteessä esitetystä paikasta. Thelninginpolku on Kruunuvuorenrannan ja Laajasalon laajan metsävyöhykkeen välinen yhteys, joka vähentää virkistyskäyttöpainetta Stansvikinniemen. Polku on mahdollista linjata siten, ettei se vahingoita jalopuumetsikköä. Kaavaehdotuksessa Thelninginpolku ei kulje Vanhankylän pohjoisosan metsikön kautta. Se on linjattu metsikön kallioisten metsikkökumpareiden alapuolelle kiinni siltamaisella rakenteella kallioseinämään. Polun Tahvonlahden pohjoisosaan kohdistuvaa häiriö on virkistyskäytöstä johtuvaa ja kohdistuu vain polun alueelle, eikä häiriö ole kohtuutonta.

Tahvonniemi

Kaavaehdotuksessa Tahvonniemi on merkitty SL-varauksen sijasta VL/s- merkinnällä. Kyseisen merkinnän kaavamääräys on luontoarvojen turvaamisen näkökulmasta kovin epämääräinen ja jättää muun muassa täysin auki sen, millaiset metsänkäsittelytoimet kohteella ovat kiellettyjä tai sallittuja.

Vastine

Kaavaehdotuksessa Tahvonlahdenniemen alue on merkitty VL/s merkinnällä ja alue on rajattu ge- merkinnällä. VL/s on virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen geologia- luonto- ja maisemarvot säilyvät. Geologisesti arvokasta aluetta ei saa muuttaa kaivamalla, rikkomalla, ottamalla tai muuten siirtämällä maa-ainesta. Tämän lisäksi ge- merkintä (geologisesti ja paikallisesti arvokas harjualue) rajaa Tahvonlahdenniemen kärkeä. Ympäristölautakunta totesi lausunnonsaan (20.4.2010), että asemakaavaehdotuksen suojelumerkinnot ja tiukat kaavamääräykset suojelevat hyvin arvokkaan kulttuuri-, luonto- ja maisemakokonaisuuden ja säätelevät sen kehittämistä ja hoitoa.

Onnentemppelinpuiston alue (VP/s)

Pääosa alueesta on pitkään luonnontilassa kehittyneitä lehtometsää, jonka monipuoliseen puustoon kuuluvat muun muassa kymmenkunta järeää (istutettua) tammea, useat kymmenet nuoret ja varttuneet vaahterat, vanhat mänyyt sekä vaihtelevanikäinen muu puusto. Alue täyttää luontaisesti kehittyneen jalopuumetsän kriteerit. Tämän ja muiden luontoarvojen takia alue soveltuu todella huonosti hoidetuksi puistoksi. Oikea tapa olisi osoittaa kahden rakennuksen ulkopuolinen alue kaavassa SL -alueena tai toissijaisesti luo -alueena.

Vastine

Asemakaavaehdotuksessa VP/s on puistoaluetta, joka on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä. Aluetta tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo, maisemallinen arvo ja alueen geologiset arvot säilyvät. Alueen puustokanta luo hyvät edellytykset alueen kehittämisen myös monipuolisena puistoalueena. Onnentemppelin puiston alueelle ei ole Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ylläpitämän luontotietojärjestelmän mukaan arvokkaita luontokohteita

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

Esitetty VU- varaus sijoittuu puustoltaan luonnontilaisen kaltaiseen vanhaan havusekametsään. Järeiden mäntyjen määrä tekee siitä paitsi luonnonsuojelullisesti arvokkaan myös lähivirkistysalueena kiinnostavan. VU- varaus on nykyisellään tarpeettoman laaja ja sitä tulisi supistaa olennaisesti.

Vastine

VU alueella on asemakaavaehdotuksessa määräys siitä, että alueen rakentamisessa ja käytössä tulee alueen arvokkaita puita suojella ja säilyttää. VU alueella on rajattu rakennusala, jolle saa sijoittaa alueen merellistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia. Rakennukset ja rakennelmat on tehtävä puusta. Rakennuksien sijoittamisessa ja rakentamisessa tulee säästää olemassa olevaa puustoa mahdollisimman paljon. Kohta, johon rakennusala tulee sijoitettua, poikkeaa puustoltaan ympäröivästä alueesta. Siinä on harvapuustoisempi lähes puuton aukko. Kaavan valmistelussa tehtiin alueelle soveltuvasta merellisestä virkistyskäyttömuodosta, melonnan tukikohdasta, viitesuunnitelmat. Näiden perusteella muodostettiin VU- alue. Edelheiminpolku on linjattu rannan myötäisesti halki VU alueen siten, ettei rantareitti katkea.

Polku- ja reittiverkosto

Polkujen ja reittien verkoston suunnittelussa tulisi paremmin huomioida luontoarvoltaan merkittävät kangas- ja lehtometsäkuviot. Nyt esitetty verkosto pirstoo useita arvokkaita kuvioita. Nykyisillä luonnonhoitokäytännöillä se johtaa tilanteeseen, jossa reittien reunametsiä tullaan hoitamaan voimakkaammin, jolloin mahdollisuudet luonnontilaisen kaltaisten metsiköiden vähenemiseen vähenevät.

Vastine

Kaavaehdotukseen merkityt polut ja reitit ovat ohjeellisia. Toteutusvaiheessa metsäkuviot voidaan huomioida tarkempaa suunnitelmaa laadittaessa.

Arvokkaiden luontoalueiden tunnistaminen, osoittaminen ja turvaaminen

Kaava-alueella on arvokkaita jalopuumetsiä (istutettuja, luontaisesti kehittyneitä sekä ennen kaikkea näiden välimuotoja), puulajisuhteiltaan monipuolisia rantalehtoja, lahoppuustoisia lehtoja sekä puustoltaan luonnontilaisen kaltaisia ja/tai lahoppuustoisia kangasmetsiä. Osa näistä on tunnistettu METSO-selvityksessä, osaa ei. Kaavaselostuksessa on laajasti listattu eriasteisia luontoaineistoja. Tästä johtuen on yllättävää kuinka vähän kaavassa on paneuduttu tapoihin, joilla näitä arvoja turvattaisiin. Kaava-alueen arvokkaimmat luontoalueet tulisi osoittaa kaavassa selkeämmin luo- alueina tai SL -alueina.

Nykyisessä kaavaehdotuksessa arvokohteet sijoittuvat enimmäkseen VL/s-1 -alueille. Kyseisen kaavavarauksen kaavamääräys ("Virkistys-

28.1.2010, täydennetty 30.9.2010 ja 7.10.2014

alue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema-arvot säilyvät") ei turvaa riittävästi biologisten luontoarvojen säilymistä.

Vastine

Kaava- alue säilyy virkistysalueena, jossa kaavamerkinnoin ja määräyksin on turvattu arvokkaat luontoalueet. Virkistysverkoston suunnittelulla ja ohjaamalla virkistyspaine pois alueilta, jotka ovat herkkiä kulukselle, ovat ne keinot mitä kaavaehdotuksessa on käytetty turvaamaan kaava-alueen arvokkaimmat luontoalueet tilanteessa, jossa lähietäisyydelle tulee noin 10 000 asukkaan uusi asuntoalue.

VL/s-1 alueen kaavamerkintää on muutettu seuraavasti: "Virkistysalue, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät".

Kaavaa varten tehdyt selvitykset

On ilmeistä, että se pohjatieto, johon kaava-alueen maankäyttöratkaisut perustuvat, on luontoarvojen osalta puutteellista. Erikseen tulisi selvittää mm. luontaisesti kehittyneiden jalopuiden takia arvokkaat metsiköt. Tahvonlahden pohjoislahti vaikuttaa luonteensa perusteella alueelta, jolla voisi olla merkitystä mm. viitasammakolle ja sudenkorennoille.

Vastine

Kaava-alueen säilyy pääosin virkistysalueena, jossa on palstaviljelyalueita ja kesämaja-alue. Kaava-alueen luontoarvot on tunnistettu ja päivitetty. Helsingin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän mukaiset tiedot on ollut kaavan laadinnan pohjana. Osasta kaava-aluetta on laadittu Helsingin ympäristökeskuksen kanssa konsulttityö "Kruunuvooren osayleiskaava-alueen luontoselvitys ja maankäytön vaikutusten arviointi, Enviro 2005." Kaavaehdotuksen kaltainen maankäyttöratkaisu ei uhkaa jalojen lehtipuiden metsiköitä eikä vähennä Tahvonlahden pohjoisosan luonnonalueen merkitystä.

M2 esittää muistutuksessaan, että asemakaavassa suunnitellut toimenpiteet ovat ylimitoitettuja ja alueen luontoarvoja heikentävinä. Merkittävin puute on se, ettei Stansvikinharjasta olla tekemässä luonnon-suojelualuetta, eikä Stansvikinharjulle sovellu uudet saunat eikä muistutuksen tekijä pidä tarpeellisena suunnitella harjulle uusia kävelyreittejä. Suunnitelmassa on pyrkimyksenä raivata tilaa luonnosta ja muodos-

taa keinotekoisia puistoja tai peltoja. On käsittämätöntä, että arvokasta jalopuulehtoa ollaan nakertamassa parkkipaikoiksi ja kasvimaaksi.

Vastine

Stansvikin alueen asemakaavaehdotus on suojelukaava, jossa maiseman ja luonnonarvojen lähtökohdista on sijoitettu alueelle sopivia virkistystoimintoja. Virkistystoimintoja ovat kaksi palsta-alueita, joista toinen on olemassa oleva, virkistysreitiverkosto, melonnan tukikohta ja olemassa olevan saunarakennuksen ja ravintolarakennuksen väliselle noin 70 metrin pituiselle rantavyöhykkeelle uusien enintään 45 k-m² suuruisten saunojen sijoittaminen. Kaava-alueen maapinta-alan koko on 23 ha. Uusia kävelyreittejä ei harjulle ole suunniteltu. Kaavaehdotuksen ohjeellinen harjun polkureitistö perustuu jo olemassa olevaan harjun polkuverkostoon. Asemakaavaehdotus rohkaisee palauttamaan valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön ilmettä näköaloja avartamalla. Viljelypalsta-alueen sijaintia on kaavaehdotuksessa muutettu. Se on suurimmaksi osaksi olemassa olevalla niityllä.

M10 toteaa muistutuksessaan seuraavaa:

Helsingin asukasmäärän on arvioitu kasvavan, minkä vuoksi kaupungin tulisi turvata asukkaille riittävät virkistykseen soveltuvat alueet sekä mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön. Lisäksi kaupunkisuunnitteluviraston tulisi *Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008 – 2017* mukaisesti turvata kaavoituksen keinoin laajat yhtenäiset viheraluekokonaisuudet ja niiden väliset yhteydet sekä vahvistaa heikentyneitä ekologistia yhteyksiä. Nyt esillä oleva asemakaavaehdotus ei toteuta näitä vaatimuksia.

Kaupunkisuunnittelun tuntuu lähtökohtaisesti tavoittelevan muutosta silloinkin, kun jokin alue näyttäisi jo toimivan hyvin. Pidän kaavaehdotukseen liittyviä reittien lisäämistä ja suunnitelmaa Tahvonlahden ylittävää sillasta sellaisina muutoksina, jotka huonontaisivat virkistysaluekokonaisuutta. Reitti on suunniteltu kulkemaan mm. arvokkaan jalopuumetsikön läpi pirstoen metsäalueita. Tukeutuminen jo olemassa oleviin kulkuväyliin säilyttäisi alueen luontoa.

Kaavaehdotuksen esitetyn palstaviljelyalueen sekä siihen liittyvän parkkipaikan alueella sijaitsee luonnonsuojelullisesti arvokas jalopuumetsä, jossa mahdollisesti istutettujen isokokoisten tammien lisäksi on lukuisia luontaisesti kehittyneitä vaahteroita. Luontaisesti syntyneiden riittävän isojen jalopuiden osuus on niin suuri, että metsikön voisi arvi-

oida täyttävän luonnonsuojelulain 29 §:ssä tarkoitetun luontotyyppinkriteerit.

Haluaisin kiinnittää vielä erikseen huomiota suunnitelmassa mainittuihin rantasaunoihin. Kotiseudullani Meri-Rastilassa on Lohiniemenrantaan rakennettu kolme yksityistä rantasaunaa, jotka ovat vähentäneet kaikille asukkaille vapaita ranta-alueita. Saunat ovat myös heikentäneet lintujen pesimämahdollisuuksia Isolla Kallahdella. Yhden saunan edustilaisuudet aiheuttavat häiriötä niin alueen linnustolle kuin asukkaillekin mm. vesijettiajeluiden muodossa. Toivonkin, että Lohiniemenrannassa tehdystä virheestä osattaisiin ottaa opiksi eikä Stansvikiin vastaavaa sauna-aluetta.

Vastine

Asemakaavaehdotuksen mukaisesti turvataan noin 22 hehtaarin suuruinen virkistysalue luonnonalueena. Tämä luonnonalue on myös valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuurimaisemaa.

Kaava-alueen poikki linjattu Thelninginpolku, joka ylittää Tahvonlahden noin 20 metrin pituisella sillalla, liittyy yhteen Stansvikinniemen ja Laajasalon laajan metsäalueen yhteen toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Siltayhteys pääulkoilureitille vähentää virkistyspainetta Stansvikinniemen kärkeen.

Kaavaehdotuksessa palsta-alue on siirretty alueelle joka on suurimaksi osaksi niittyä. Suunnitellun pysäköintialueen kohdalla ei ole merkittävässä määrin jalopuita.

Suunnitellut rantasaunat tulisivat olemassa olevan rantasaunan ja ravintolarakennuksen väliselle alueelle. Olemassa olevalle rantasaunalle johtaa kapea tie, joka toimii osana harjun polkureitistöä. Uusien pienien saunojen rakentaminen ei muuta tai katkaise tätä yhteyttä. Saunat ovat alle 50 m² kokoisia asukkaiden käyttöön tarkoitettuja saunoja, ei edustussaunoja. Olemassa oleva sauna, joka on samankokoinen kuin suunnitellut saunat, on Jyty ry:n käytössä ja se on hyvin suosittu, eikä se pysty vastaanottamaan enempää käyttäjiä.